ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ НА ПЛАГІАТ

ЦЕЙ ЗВІТ ЗАСВІДЧУЄ, ЩО ПРИКРПЛЕНА РОБОТА
Максименкова_ЕС_ПТБ_228
БУЛА ПЕРЕВІРЕНА СЕРВІСОМ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ПЛАГІАТУ MY.PLAG.COM.UA І МАЄ:

СХОЖІСТЬ

15%

РИЗИК ПЛАГІАТУ

100%

ПЕРЕФРАЗУВАННЯ

2%

НЕПРАВИЛЬНІ ЦИТУВАННЯ

0%

Назва файлу: Максименкова_ЕС_ПТБ_228 диплом.doc
Файл перевірено: 2023-05-30
Звіт створено: 2023-05-30

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗАПОРІЗЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

Кафедра підприємництва, менеджменту та туризму

ДО ЗАХИСТУ ДОПУЩЕНА

Зав. кафедрою _____
(підпис)
к.е.н., доцент Панкова М.О.
(Науковий ступінь, вчене звання (прізвище та ініціали)
«___»_____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА
НАПРЯМКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Виконав
ст. гр. – ПТБ-228 _____ Є.С. Максименкова
(підпис) (ініціали та прізвище)

Науковий керівник
к.ю.н., доцент _____ О.В. Косяк
(Науковий ступінь, вчене звання, посада) (підпис) (ініціали та прізвище)

Запоріжжя
2023

ПРАТ «ПВНЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»
Кафедра підприємництва, менеджменту та туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ
Зав. кафедрою
_____
(підпис)
к.е.н., доцент Панкова М.О.
(Науковий ступінь, вчене звання (прізвище та ініціали)
« __»_____ 2023 р.

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ

Студенту гр. ПТБ-228, спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Максименковій Єлизаветі Сергіївні

1.Тема: Напрямки інноваційного розвитку підприємства

затверджена наказом по інституту № 02-10 від 27.01.2023 р.

2. Термін здачі студентом закінченої роботи: 12.06.2023 р.

3. Перелік питань, що підлягають розробці

узагальнити погляди щодо змісту інноваційного проекту та інноваційного розвитку підприємств;

визначити сутність та завдання управління інноваційною діяльністю та інноваційним розвитком підприємств;

розглянути основні підходи до оцінки ефективності інноваційної діяльності та розвитку підприємств;

надати загальну організаційно-економічну характеристику ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»;

здійснити аналіз результативності діяльності підприємства;

провести аналіз результативності інноваційного розвитку підприємства та факторів, що на нього впливають;

визначити подальші напрямки інноваційного розвитку підприємства;

оцінити можливий ефект від впровадження запропонованих заходів.

4. Календарний графік підготовки кваліфікаційної роботи

№ етапу	Зміст	Терміни виконання	Готовність по графіку %, підпис керівника	Підпис керівника про повну готовність етапу, дата
1	Збір практичного матеріалу за темою кваліфікаційної бакалаврської роботи			
2	І атестація І розділ кваліфікаційної бакалаврської роботи			
3	ІІ атестація ІІ розділ кваліфікаційної бакалаврської роботи			
4	ІІІ атестація ІІІ розділ кваліфікаційної бакалаврської роботи, висновки та рекомендації, додатки, реферат			
5	Перевірка кваліфікаційної бакалаврської роботи на оригінальність			
6	Доопрацювання кваліфікаційної бакалаврської роботи, підготовка презентації, отримання відгуку керівника і рецензії			
7	Попередній захист кваліфікаційної бакалаврської роботи			
8	Подача кваліфікаційної бакалаврської роботи на кафедру			
9	Захист кваліфікаційної бакалаврської роботи			

Дата видачі завдання: 16.01.2023 р.

Керівник кваліфікаційної бакалаврської роботи _____ Косяк О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завдання отримав до виконання _____ Максименкова Є.С.
(підпис студента) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота: 70 с., 6 рис., 23 табл., 6 додатків, 42 використаних джерела.

Метою кваліфікаційної бакалаврської роботи є обгрунтування подальших напрямків інноваційного розвитку ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних проблем, пов'язаних з інноваційним розвитком підприємства.

Об'єктом дослідження виступає інноваційний розвиток діяльність ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика».

В межах цього дослідження було обґрунтовано доцільність реалізації інноваційного проекту з організації виробництва на базі ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» інсуліну.

Було обгрунтовано доцільність використання конкретного джерела фінансування інноваційного проекту, а також доведено економічну ефективність його реалізації.

За результатами оцінки ефективності проекту інтегральний ефект складає 667,9 тис.грн., індекс доходності – 3,4, строк окупності – 3,5 років, внутрішня норма доходності – 57%. Таким чином, проект є ефективним та може бути прийнятим до реалізації в умовах даного підприємства.

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК, ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ, УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ, ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ, ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ 8
ВСТУП ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ**Ошибка! Закладка не определен**
1.1. Поняття і сутність інноваційного проекту, його роль в організації інноваційної діяльності**Ошибка! Закладка не определена.**
1.2. Зміст та особливості управління інноваційною діяльністю та розвитком підприємств ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
1.3. Методи оцінки ефективності інноваційних проектів**Ошибка! Закладка не**
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТОВ «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ФАРМАЦЕВТИЧНА ФАБРИКА»**Ошибка! Закладка не определен**
2.1. Загальна економіко-організаційна характеристика ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»**Ошибка! Закладка не определена.**
2.2. Аналіз результатів господарської діяльності підприємства**Ошибка! Заклад**
2.3. Оцінка умов інноваційної діяльності підприємства та результативності його інноваційного розвитку**Ошибка! Закладка не определе**
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ПОДАЛЬШОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТОВ «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ФАРМАЦЕВТИЧНА ФАБРИКА»**Ошибка! Закладка**
3.1.Пропозиції щодо подальшого інноваційного розвитку підприємства..... **Ошибка! Закладка не определена.**
3.2. Оцінка ефективності запропонованих заходів з подальшого інноваційного розвитку підприємства**Ошибка! Закладка не определена.**
ВИСНОВКИ..... **Ошибка! Закладка не определена.**
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 68
ДОДАТКИ..... 74

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

Скорочення	Повна назва	Пояснення/переклад
абс.	абсолютний, абсолютне	
відн.	відносний, відносне	
вир-во	виробництво	
грн.	гривня, гривень	
коп.	копійка	
м.	місто	
розд.	розділ	
р-н	район	
ред.	редакція, редактор	
рис.	рисунок	
стор.	сторінка	
табл.	таблиця	
тис. грн.	тисяч гривень	

ВСТУП

Основною проблемою, що виникає як перед суб'єктами господарювання під час здійснення інноваційної діяльності, так і перед державними органами при прийнятті інвестиційно-інноваційних рішень – вибір найефективнішої методики оцінки інноваційної діяльності. Для вирішення цієї проблеми необхідно з'ясувати, яка з існуючих в економічній науці методика найбільше відображає реальні економічні результати реалізації інноваційних проектів. Основною проблемою, що виникає як перед суб'єктами господарювання під час здійснення інноваційної діяльності, і перед державними органами під час прийняття інноваційних рішень - вибір найефективнішої методики оцінки інноваційної діяльності. Для вирішення цієї проблеми необхідно з'ясувати, яка з існуючих в економічній науці методика найбільше відображає реальні економічні результати реалізації інноваційних проектів.

Останнім часом дедалі частіше на конференціях різного рівня, а також у професійній літературі розглядаються питання сутності, стану та тенденцій розвитку сучасного управління інноваційною діяльністю. Це пов'язано з тим, що швидко адаптувати будь-яку діяльність, у тому числі діяльність з управлінням проектами, можна тільки шляхом (vnu.edu.ua) зміни методологічних поглядів. А швидкість змін сучасності пов'язана з тим, що цивілізація перейшла у новий етап свого розвитку – епоху знань.

Будь-які зміни вимагають не лише особливого бажання до цього осіб, а й чітко структурованих зважених методологічних положень, якими вони мають керуватися при цьому. На жаль, остання вимога в управлінні впровадженням нововведень не реалізується так швидко, як в інших сферах діяльності. На нашу думку, це пов'язано з тим, що управління інноваційними проектами від початку свого зародження як самостійної сфери діяльності досі більш затребуване як практичний інструментарій. Тому на сьогодні теорію управління інноваційними проектами розроблено не настільки

«класично», як цього вимагає сучасна методологія науки.

Значний внесок у розробку теоретичних та практичних питань оцінки результативності управління інноваційною діяльністю зробили західні та російські економісти - В.Беренс та П.М. Хавранек, М.Блум та І.Френд, Р.Брейлі, Д.Герц, Л.Крувшиць, Є.Лернер, Д.Лінтнер, Ф.Лутц та В.Лутц, С.Майєрс, Марковіц, Р.Пайк, Р. Паркер, В.Шарп, С.Шмідт та ін.

У дослідженнях зазначених учених розглянуто питання теоретичного обґрунтування та практичного використання методик та методів оцінки ефективності управління впровадженням нововведень, розроблено методичні рекомендації щодо оцінки ефективності реалізації інноваційних проектів відповідно до потреб окремих галузей народного господарства, регіонів, окремих підприємств. Однак питання розглядалися окремо, за відсутності чітко сформульованої базової концепції управління інноваційною діяльністю та без урахування системного підходу (dspace.wunu.edu.ua) до оцінки ефективності відповідних проектів як форми реалізації інноваційної діяльності. Не бралася до уваги потреба інвестора в універсальній моделі для здійснення індивідуальної та порівняльної оцінки будь-яких інноваційних проектів у процесі формування інноваційного портфеля, відсутні як економічні моделі інноваційного проекту, так і комплексні універсальні алгоритми та, відповідно, прикладні комплексні методики аналізу ефективності реалізації інноваційних проектів.

Недостатній рівень дослідження зазначеної проблематики, складність та важливість вирішення завдань, пов'язаних з оцінкою ефективності (ir.kneu.edu.ua) управління інноваційною діяльністю, зумовлюють актуальність теми дослідження.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних проблем, пов’язаних з процесом управління інноваційною діяльністю промислового підприємства.

Об’єктом дослідження виступає інноваційна діяльність ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика».

Метою дослідження є дослідження теоретично-методологічних основ інноваційного менеджменту у системі управління організацією.

Для досягнення поставленої мети мають бути вирішені наступні завдання: (er.chdtu.edu.ua)

1. Вивчити поняття інноваційної діяльності та інноваційного менеджменту.

2. Дослідити інноваційний менеджмент в системі управління організацією.

3. Проаналізувати систему інноваційного менеджменту в системі управління організацією на прикладі ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика».

4. Визначити інноваційні проблеми та обґрунтовано їх вирішення за допомогою інноваційних пропозицій.

5. Провести оцінку ефективності інноваційної діяльності ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика».

В процесі дослідження використовувалися метод порівняльного аналізу (співставлення загальних визначень), систематизації та узагальнення (для уточнення сутності категорій для обґрунтування послідовності формування напрямків управління процесом інноваційного менеджменту); статистичні методи для групування інформації, для дослідження впливу певних факторів на ефективність управління інноваційним менеджментом.

Теоретичною та методологічною основою роботи послужили законодавчі акти, постанови Кабінету Міністрів України, (essuir.sumdu.edu.ua) інструктивні нормативні матеріали, опубліковані наукові розробки фахівців з економічних питань, матеріали підручників, періодичних видань з відповідної тематики.

Інформаційною базою дослідження слугували статистичні та фінансові дані ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика».

Розділ І.

Критерії оцінки та відбору інноваційних проектів при прийнятті управлінських рішень про доцільність впровадження інновацій

1.1. Поняття і сутність інноваційного проекту. Його роль в організації інноваційної діяльності

На сьогоднішній день не існує єдиного, уніфікованого поняття інноваційного проекту.

В.А. Антонець [1] вважає, що інноваційний проект - це комплекс взаємопов'язаних заходів, що здійснюються в ході інноваційного процесу, які за певних правових, інституційних та ресурсних обмежень впроваджують інновації в практичну діяльність компанії з максимальним корисним синергетичним ефектом протягом заданого часу, Вважаємо, що таким чином досягається мета забезпечення створення та збуту інноваційної продукції.

У дослідженні Л.І. Ушвицького [6] інноваційний проект визначається як план дій, представлений у вигляді серії документів, що містять опис взаємопов'язаних заходів інноваційного процесу, включаючи наукові дослідження, техніку, технологію, проектування, випуск дослідних партій, створення промислового виробництва, виведення інноваційного продукту на ринкову реалізацію, а також визначення виконавців для здійснення фінансового, кадрового, маркетингового, комерційного та організаційного забезпечення робіт.

С.В. Іванілова [3] визначає інноваційний проект як комплекс взаємопов'язаних інвестиційних заходів, пов'язаних з організаційною формою інноваційного процесу, впровадженням науково-технічних розробок і нових технологій у виробництво, їх технологічним переозброєнням, освоєнням виробництва конкурентоспроможної нової продукції та її просуванням у сферу споживання. Визначається як.

С.В. Мальцев детально визначає інновацію у своїй роботі [4]. На його думку, інноваційний проект - це

- Складна система взаємозалежних і взаємопов'язаних за ресурсами, термінами і виконавцями заходів, спрямованих на досягнення конкретних цілей (завдань) за пріоритетними напрямами науково-технічного розвитку;

- сукупність науково-технічних, виробничих, організаційних, фінансових і комерційних заходів, що (ir.kneu.edu.ua) здійснюються у певній послідовності та призводять до створення інновацій;

- Сукупність технічних, організаційних, планових і фінансових документів, необхідних для досягнення цілей проекту;

- Система взаємопов'язаних цілей і програм їх досягнення - комплекс науково-дослідних, (194.44.132.109) дослідно-конструкторських, виробничих, організаційних, фінансових, комерційних та інших заходів, належним чином організованих, документально оформлених і кількісно визначених комплексом проектних документів, які забезпечують ефективне вирішення конкретної науково-технічної проблеми (194.44.132.109) і виражені в кількісних показниках, (ir.kneu.edu.ua) що призводить до створення інновації.

Н.А. Поляков під інноваційним проектом (kaf.ep.onaft.edu.ua) розуміє в основному проект, який передбачає впровадження нових методологій, методів здійснення діяльності, виробництво нової продукції, надання нових видів послуг, суттєве вдосконалення існуючого обладнання, інструментів, товарів, (ir.kneu.edu.ua) технологій тощо [5, с. 127]. [5, с. 127].

Згідно з підручником В. Баранічева, під інноваційним проектом слід розуміти раціональний, взаємопов'язаний і цілеспрямований комплекс рішень і дій щодо мобілізації та використання обмежених трудових, матеріальних, інформаційних, інтелектуальних і фінансових ресурсів у рамках інноваційної діяльності підприємства, що дозволяє системі в цілому як підприємства в цілому, що забезпечить досягнення нових цілей (kaf.ep.onaft.edu.ua) розвитку, спрямованих на якісні зміни на підприємстві,

та матиме корисний ефект і забезпечить конкурентоспроможність підприємства [2, с. 94].

О. М. Хотишева у своїх працях [7, 8] визначає інноваційний проект як: систему взаємопов'язаних цілей і програм їх досягнення, комплекс науково-дослідних, (dspace.tnpu.edu.ua) дослідно-конструкторських, виробничих, організаційних, фінансових, комерційних та інших заходів, (er.knutd.edu.ua) належним чином організованих і оформлений комплексом проектних документів, що забезпечує ефективне розв'язання конкретної науково-технічної проблеми, виражене в (dspace.tnpu.edu.ua) кількісних показниках і (er.knutd.edu.ua) призводить до створення інновації.

Підсумовуючи вищевикладений матеріал, можна констатувати той факт, що визначення об'єктів нашого дослідження бракує. І всі вони тією чи іншою мірою містять певні розумні частки. Однак така розбіжність поглядів призводить до плутанини в термінології та необхідності обґрунтовувати власне бачення визначення цього предмету. Тому ми вважаємо, що під поняттям інноваційного проекту слід розуміти спеціальний документ, який детально та поетапно визначає взаємозв'язки та процеси, в яких відбувається певна інноваційна діяльність, а також регламентує та визначає заходи, необхідні для створення, впровадження та збуту інноваційної продукції.

Основними елементами інноваційного проекту є

- Основні цілі та завдання, які чітко і однозначно відображають мету проекту;

- певні засоби вирішення конкретних інноваційних проблем і досягнення поставлених цілей; і

- організацію належного виконання запланованих заходів проекту;

- визначення основних показників для оцінки ефективності проекту.

Бажано також виділити ключові характеристики інноваційних проектів для того, щоб відрізнити їх від інших видів проектів. Так, С.В. Іванілова у своїй роботі виділяє наступні індикатори інноваційного спрямування проекту [3, с. 53]:

- Високий ступінь невизначеності (технічні та комерційні параметри проекту, терміни досягнення поставлених цілей, майбутні витрати, доходи). Це зменшує можливість попередньої фінансово-економічної оцінки та використання додаткових критеріїв для оцінки та відбору проектів;

- тривалість вирішення проблеми через її складність і невизначеність, оскільки інноваційні проекти орієнтовані на довгострокові результати, а тому при розрахунку ефективності інноваційних проектів необхідно (dspace.pdaa.edu.ua) враховувати час і створювати надійну базу для прогнозування та аналізу інновацій;

- необхідність ретельної підготовки окремих етапів реалізації кожного інноваційного проекту через залучення висококваліфікованих фахівців, творчих працівників та унікальних ресурсів;

- висока ймовірність непередбачуваних наслідків, що вимагає самостійної комерційної оцінки, гнучкості в управлінні інноваційним (dspace.pdaa.edu.ua) процесом і здатності до швидкого "впровадження" нових сфер бізнесу, технологій і товарних ринків.

Реалізація конкретного інноваційного проекту має бути забезпечена учасниками проекту. Залежно від типу обраного проекту, в його реалізації можуть брати участь від однієї до кількох (kykiduki.at.ua) організацій. Кожен учасник повинен мати свої функції та ступінь відповідальності за долю проекту. Усіх учасників проекту зазвичай поділяють на певні групи, які відрізняються за функціями, які вони виконують. Отже, основними учасниками проекту є

- Замовники: майбутні власники та користувачі результатів проекту; (publications.ntu.edu.ua)

- Інвестори: фізичні або юридичні особи, які бажають вкласти власні кошти в проект; та

- Проектувальники: як правило, це професійні проектні організації, які розробляють проектно-кошторисну документацію;

- Постачальник: організація, яка надає матеріали та технічну інфраструктуру для реалізації проекту;

- Підрядник, тобто організація, відповідальна за виконання робіт згідно з контрактом;

- Науково-технічна рада (НТР) - ключові експерти та фахівці в предметній області проекту, які відповідають за вибір науково-технічних рішень, рівень їх реалізації, а також повноту і комплексність заходів, необхідних для досягнення (kykiduki.at.ua) цілей проекту;

- Керівник проекту - особа, уповноважена замовником здійснювати управління реалізацією проекту, як правило, планування, управління та координацію роботи учасників проекту, хоча конкретний перелік повноважень керівника проекту має бути визначений у договорі із замовником;

- Команда проекту - специфічна організаційна структура, що створюється на час виконання проекту з метою ефективної реалізації проекту та досягнення поставлених цілей. Склад і (kykiduki.at.ua) функціонування проектної команди залежить від основних характеристик проекту, зокрема його розміру та складності.

Більшість економічних журналів з інноваційного менеджменту зазначають, що інноваційні проекти мають такі етапи

1. формування інноваційної ідеї. Цей етап включає процес генерування інноваційних ідей та визначення кінцевої мети проекту. (vestnik-econom.mgu.od.ua) Кінцева мета часто поділяється на кілька завдань і може мати форму кількісної, якісної або фінансової оцінки ефективності інноваційного проекту.

2. розробка проекту. Це процес пошуку найкращого рішення для досягнення кінцевої мети інноваційного проекту.

3. реалізація проекту. Це процес виконання робіт для досягнення цілей проекту. (kykiduki.at.ua) На цьому етапі (vestnik-econom.mgu.od.ua) контролюється виконання календарного плану та графіку, виявляються

відхилення та винуватці для контролю витрат ресурсів та регулювання процесу реалізації проекту.

4. завершення проекту Це процес передачі результатів проекту замовнику (kykiduki.at.ua) та закриття контракту.

Етап розробки проекту поділяється на кілька підетапів

- збір інформації щодо розвитку проекту; - розробка альтернатив для досягнення цілей проекту; - розробка альтернатив для досягнення цілей проекту; - розробка альтернатив для досягнення цілей проекту

- розробка альтернативних варіантів досягнення цілей проекту

- Проведення порівняльного аналізу розроблених альтернатив;

- розробка інноваційних планів реалізації проекту;

- Вирішення спеціальних організаційних проблем, пов'язаних з роботою над проектом;

- конкурсний відбір виконавців проекту; підготовка договірної документації.

Н. А. Поляков [5, с. 53-54] до основних передумов реалізації інноваційних проектів відносить такі.

- Рівень модернізації економіки, інтенсивність та відтворення економічних і соціальних відносин;

- Людський капітал як детермінанта інноваційного розвитку;

- Стадія формування передових технологій як основи інформаційного та індустріального суспільства;

- Стан управлінських процесів у суспільному житті;

- Державна підтримка початкових етапів інноваційної діяльності.

1.2. Зміст та особливості управління інноваційною діяльністю підприємств

Інноваційний менеджмент слід розглядати як діяльність, що включає прогнозування, планування, організацію, мотивацію та контроль для досягнення соціального, економічного та науково-технічного ефекту.

Інноваційний менеджмент набуває особливого значення в сучасному житті і має значний вплив на стратегії, цілі та методи управління компанією. Загалом, інноваційна діяльність на підприємствах - це процеси, спрямовані на реалізацію результатів завершених науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт та інших науково-технічних досягнень у вигляді нової або вдосконаленої продукції, призначеної для реалізації на ринку, нових або вдосконалених технологічних процесів, призначених для використання в практичній діяльності, а також пов'язаних з ними додаткових досліджень і розробок. Отже, інноваційна діяльність на підприємствах визначає основу майбутнього обліку, технології, продукції, потенційних клієнтів, довкілля та конкурентної позиції підприємства, створюючи, в такий спосіб, як стратегічну позицію над ринком.

Інноваційна діяльність на підприємствах включає в себе розробку і запуск нових продуктів, розробку і впровадження нових технологій, а також створення і використання нових знань. Таким чином, інноваційна діяльність на підприємствах спрямована на пошук і впровадження інновацій з метою розширення асортименту продукції, підвищення якості, вдосконалення технології та організації виробництва.

Для підприємств інноваційна діяльність означає виявлення проблем підприємства, впровадження інноваційних процесів та безпосередню організацію інноваційної діяльності підприємства.

Для економіки підприємства інноваційна діяльність є фактором конкурентоспроможності продукції, забезпечує ефективне використання виробничих ресурсів, підвищує ступінь адаптивності підприємства до мінливих умов зовнішнього середовища, розширює можливості (dspace.wunu.edu.ua) виходу підприємства на зовнішні ринки та створює передумови для довгострокової стабільності. Для реалізації цих можливостей

необхідно створити ефективну систему управління інноваційною діяльністю підприємств.

Розвиток інноваційної діяльності на (dspace.wunu.edu.ua) вітчизняних підприємствах є надзвичайно складним, оскільки традиційні системи управління інноваціями не адаптовані до нових ринкових умов. Тому з метою підвищення ефективності інноваційної діяльності на (dspace.wunu.edu.ua) підприємствах, її системної раціоналізації та організації, поглиблення обґрунтованості та аналітичної підготовки прийняття рішень, оптимізації складу використовуваних технологій та вдосконалення методів і форм обліку в інноваційній діяльності (dspace.wunu.edu.ua) необхідна цілісна система управління інноваційною діяльністю. Ця система повинна базуватися на наступних принципах.

Таким чином, розгляд інноваційної діяльності підприємств з (dspace.wunu.edu.ua) позицій системного підходу дозволяє визначити її як об'єкт управління. Предметом управління розробкою та впровадженням інновацій на підприємстві є взаємопов'язаний процес інноваційної діяльності на підприємстві (dspace.wunu.edu.ua) та елементи мікросередовища підприємства, система, яка об'єднана в одне ціле для створення та впровадження інновацій, що задовольняють нові потреби споживачів і забезпечують досягнення поставлених цілей Його потрібно розуміти як.

Під управлінням розуміється процес, за допомогою якого суб'єкт управління свідомо впливає на об'єкт управління, змінює стан об'єкта управління і досягає поставлених цілей. Виходячи з цього, процес управління інноваціями реалізує специфічні функції, пов'язані з організацією, плануванням, мотивацією, регулюванням і контролем інноваційної діяльності. (repository.hneu.edu.ua) Для забезпечення ефективності цього процесу вітчизняним компаніям необхідно створити відповідні системи виконання цих функцій. Це означає, що особливу увагу слід приділяти формуванню ефективних механізмів управління інноваційною діяльністю як в теорії, так і на практиці.

Управління інноваційною діяльністю означає управління підприємствами на основі науково-технічних можливостей, орієнтацію інноваційної діяльності на потреби споживачів, аналіз і моделювання ситуації, і на цій основі (dspace.wunu.edu.ua) здійснення регулювання і своєчасних змін на підприємствах у відповідь на стан зовнішнього і внутрішнього середовища, забезпечуючи тим самим довгострокове виживання та досягнення поставлених цілей.

Під механізмом управління інноваційною діяльністю в даному дослідженні розуміється сукупність економічних, організаційних, правових та інших методів і прийомів, які об'єктивно зумовлюють необхідність використання всіх форм економічних відносин, що складаються між виробниками і споживачами інновацій з приводу створення, виробництва та експлуатації інновацій.

Дія механізму управління інноваційною діяльністю ґрунтується на тому, що в процесі управління керуюча система (суб'єкт управління), яка базується на об'єктивно існуючих принципах, різними методами впливає на керовану систему (об'єкт управління - інноваційну діяльність на підприємстві) з метою забезпечення (dspace.wunu.edu.ua) досягнення поставлених цілей. Він базується на тому, що здійснює вплив.

Таким чином, розвиток підприємства є керованим процесом, і в ході цього управління виникають і вирішуються дві основні проблеми: що змінювати і як здійснювати ці зміни. Відповідь на перше питання, тобто вибір напрямку змін, є результатом аналізу проблеми діяльності та формування інноваційної стратегії. Сама інновація, навіть на рівні (www.referat911.ru) базових ідей, відповідає на друге питання - визначення шляхів змін.

Організація інноваційного менеджменту як елемента інноваційної системи підприємства дає можливість гнучко реагувати на зміни, що відбуваються, підвищити ефективність наукових розробок і прискорити їх впровадження у виробництво та (elartu.tntu.edu.ua) вихід на ринок.

Виходячи з цього, завдання управління інноваційною діяльністю на підприємствах на сучасному етапі вирішується шляхом застосування адаптивного підходу та адаптивної моделі управління. (www.referat911.ru) Ця модель базується на формуванні програмної траєкторії системи управління в конкретному періоді часу та створенні системи управлінських дій, спрямованих на усунення нестійких збурень, що викликають відхилення системи управління від програмної траєкторії.

Явною метою інноваційного менеджменту є формування та розвиток (нарощування) (www.referat911.ru) інноваційного потенціалу підприємства. (dspace.wunu.edu.ua) Ця мета визначає постановку і вирішення таких завдань, як

1) створення, ініціювання та управління новими ідеями і створення умов для швидкого виведення інноваційних продуктів на ринок

2) формування інноваційних економічних структур, які відповідають вимогам сучасного рівня розвитку продуктивних сил.

До невід'ємних ознак такої економічної структури можна віднести

- 1) практична можливість забезпечення повного циклу відтворення для виробництва певних товарів і послуг; (dspace.wunu.edu.ua) 2) створення інноваційної економічної структури, яка відповідає вимогам сучасного рівня розвитку продуктивних сил. Структура має постійні договірні зв'язки з усіма необхідними підрозділами (науково-дослідними, виробничими, технологічними, маркетинговими, постачальницькими, фінансовими) та відповідними будівельними, монтажними, транспортними, постачальницькими, банківськими та іншими організаціями;

- здатність добровільно, організовано і систематично здійснювати інноваційне вдосконалення виробництва (як продукції, так і виробничо-технічної інфраструктури), успішно конкурувати на національному та міжнародному ринках і, що найголовніше, мати потенціал розвитку;

- постійні та стабільні виробничі зв'язки із зацікавленими сторонами (постачальниками матеріальних ресурсів та комплектуючих, покупцями та

кінцевими споживачами продукції в рамках різноманітних об'єднань, асоціацій, союзів, угод тощо); та

- забезпечення самостійних джерел фінансування інноваційної діяльності та розширеного відтворення на підприємствах.

Елементами системи управління інноваційною діяльністю на підприємствах є наступні:

- Процес досягнення цілей інноваційної діяльності на (dspace.wunu.edu.ua) підприємствах слід розглядати як упорядковану сукупність проміжних станових характеристик дослідження шляхів її подальшого розвитку;

- Всі складові інноваційної діяльності на підприємствах повинні бути чітко орієнтовані на досягнення єдиної мети, яка формується (elartu.tntu.edu.ua) на основі аналізу (dspace.wunu.edu.ua) зовнішніх потреб;

- на всіх рівнях управління інноваційною діяльністю має бути забезпечений взаємозв'язок усіх функцій єдності управління, прогнозування (потреб, способів досягнення цілей, необхідних ресурсів, прогнозування результатів прийнятих рішень), планування та оперативного контролю;

- формування оптимального складу і структури ресурсів інноваційної діяльності на підприємстві, виявлення найбільш важливих взаємозв'язків;

- використання результатів аналізу закономірностей і тенденцій розвитку інноваційної діяльності на (dspace.wunu.edu.ua) підприємствах, зокрема використання їх основного ресурсу - інноваційного потенціалу (визначається здатністю і готовністю підприємства здійснювати ефективну інноваційну діяльність). При цьому "спроможність" можна трактувати як наявність та збалансованість структури потенціалу (ресурсів, необхідних для (elartu.tntu.edu.ua) здійснення інноваційної діяльності на підприємстві), (dspace.wunu.edu.ua) а "готовність" - як рівень розвитку потенціалу та достатність наявних ресурсів, необхідних для здійснення інноваційної діяльності на підприємстві. (dspace.wunu.edu.ua) У фокусі дослідження -

питання циклічної динаміки, яка полягає в циклічній зміні кризи, пожвавлення, підйому, зрілості та кризи;

- визначення (elartu.tntu.edu.ua) характеру та взаємодії механізмів відбору, які переважають при переході від однієї стадії до іншої в розвитку інноваційної діяльності на (dspace.wunu.edu.ua) підприємствах.

Основні функції управління інноваційною діяльністю на підприємствах схематично зображено на рис. 1.1.

Рис.1.1. Основні функції управління інноваційною діяльністю (elartu.tntu.edu.ua) на підприємстві

Система управління інноваціями на підприємствах має чотири підсистеми: науково-технічний розвиток, управління, підтримка та контроль.

Підсистема науково-технічного розвитку займається розробкою та прогнозуванням майбутніх потреб підприємства. До керованих підсистем (що підлягають контролю) належать функціональні служби, основні виробничі підрозділи та допоміжні виробничі підрозділи, які реалізують наукові розробки. (elartu.tntu.edu.ua) Забезпечуючі підсистеми формують матеріальні, трудові та фінансові ресурси, необхідні для керованих підсистем. Підсистема управління - суб'єкт управління - (elartu.tntu.edu.ua) є найбільш складною і важливою частиною системи управління інноваційною діяльністю. (dspace.wunu.edu.ua) До загальних функцій підсистеми управління інноваційною діяльністю (elartu.tntu.edu.ua) на підприємствах можна віднести формулювання інноваційних стратегій і створення нових організаційних структур управління, аналіз і планування (ea.donntu.edu.ua) інноваційної діяльності на підприємствах з урахуванням їх стратегій і поточних планів, а також здійснення ефективного контролю за виконанням прийнятих рішень. (dspace.wunu.edu.ua)

При цьому кожна конкретна функція є комплексною за змістом і включає в себе всі загальні функції управління. (ea.donntu.edu.ua)

В цілому система управління інноваційною діяльністю на підприємствах дозволяє вирішувати такі складні завдання, як вибір і обґрунтування найбільш придатної організаційної структури підприємства для здійснення інноваційної діяльності на підприємстві, оцінка економічної ефективності інноваційних процесів і координація інноваційної діяльності на підприємстві (dspace.wunu.edu.ua) в цілому.

Таким чином, ефективне управління інноваційною діяльністю на підприємствах передбачає перехід до нового, більш досконалого способу організації діяльності підприємства, який гарантує зростання виробничих потужностей і служить індикатором інноваційного розвитку підприємства.

1.3. Характеристика методів управління інноваційною діяльністю підприємств (dspace.wunu.edu.ua)

Будь-яка діяльність, у тому числі й управлінська, має бути спрямована на досягнення конкретних результатів. Для здійснення управлінського впливу та виконання специфічних функцій інноваційного менеджменту, які здійснюються на основі функцій, що поєднуються із загальними функціями інноваційного менеджменту, менеджери всіх рівнів повинні вміти досягати цілей впровадження інновацій на підприємстві, використовуючи методи інноваційного методів управління інноваціями. Методи управління інноваціями на підприємствах - це різноманітні способи, підходи та прийоми, які дають змогу раціоналізувати, спрямувати та ефективно організувати здійснення управлінської інноваційної діяльності на підприємстві. (dspace.wunu.edu.ua)

Про те, що людство давно усвідомило важливість методів у суспільному житті, може свідчити одне з положень давньокитайської філософії: "На цілеспрямовану людську діяльність вказує той факт, що людина має методи, тобто цілі, засоби, плани дій, процедури досягнення цілей і відповідні критерії оцінки результатів своєї діяльності. На це вказує той факт, що вона володіє методом. Методи - це те, що допомагає досягти результатів".

Методи управління інноваційною діяльністю дуже специфічні за змістом, оскільки інновація є особливим видом продукту. В управлінні розробкою і впровадженням інновацій значно зросла роль соціально-психологічних методів управління інноваціями, оскільки вони охоплюють багато аспектів управління інноваціями в компаніях.

Існують різні систематизації методів управління інноваціями, запропоновані вченими. Наприклад, В.В. Богданов розрізняє методи планування, економічного стимулювання, правові методи та методи соціально-політичного регулювання в управлінні розробкою та

впровадженням інновацій; А.В. Тебекін за характером впливу розрізняє економічні, технічні, соціально-психологічні та адміністративні. методи. З усієї проаналізованої сукупності можна виділити три напрями

Напрямок I. Соціально-психологічні методи управління інноваціями (соціальні, психологічні та моральні стимули);

Зона II. Економічні та технологічні методи управління інноваціями (економічні, технологічні та матеріальні стимули);

Зона III. Адміністративно-правові методи управління інноваціями (організаційно-розпорядчі та дисциплінарні); III.

Соціально-психологічні методи управління інноваціями (або соціально-мотиваційні методи) - це методи, що реалізуються через специфічні способи впливу на неправові та моральні норми з метою розвитку творчої активності в інноваційній діяльності. (dspace.wunu.edu.ua) Соціально-психологічні методи інноваційного менеджменту є соціальними - підтримання та вдосконалення соціальної справедливості та соціальних відносин у наукових колективах (підвищення соціальної та виробничої активності, встановлення стандартів зразкової поведінки в інноваційній діяльності, (dspace.wunu.edu.ua) підтримання соціальної спадкоємності, відзначення ювілеїв, успішного впровадження, проведення конкурсів майстерності, між науковими співробітниками (наприклад, встановлення норм взаємовідносин, встановлення внутрішніх правил, етики поведінки, етики профспілок тощо).

Економіко-технологічні методи управління інноваціями (або методи матеріальної мотивації) - це методи, які (ena.lpnu.ua) реалізують майнову зацікавленість науковців в участі в інноваційній діяльності (dspace.wunu.edu.ua) через використання матеріальних відносин. Економічні та технічні методи управління інноваціями можна поділити на економічні - комплекс економічних заходів, спрямованих на підвищення ефективності виробництва та успішності інноваційної діяльності на підприємствах (розробка економічних планів для досягнення ефективних показників

інноваційної діяльності на підприємствах, розробка бюджетів з деталізацією статей доходів і витрат, пов'язаних з реалізацією інноваційної діяльності на підприємствах) та технічні - забезпечення реалізації інноваційної діяльності на (dspace.wunu.edu.ua) підприємствах.

Адміністративно-правові методи управління інноваціями (або владно-мотиваційні методи) - це методи, що реалізуються за допомогою низки впливових способів і прийомів законів і правових норм загальнообов'язкового характеру. Адміністративно-правові методи управління інноваціями включають встановлення і визначення довгострокових відносин в організаційній системі управління інноваціями (структури, штати, закони, положення, норми, директиви, правила, вимоги, акти, протоколи, телеграми), заяви, меморандуми), адміністративне забезпечення оперативного контролю за інноваційною діяльністю (договори, накази, розпорядження, директиви, накази). договори, накази, розпорядження, директиви, накази), та дисциплінарні - підтримання стабільних організаційних зв'язків і відносин у системі інноваційного менеджменту, які можна поділити на три групи.

Таким чином, підхід до управління інноваціями базується на сукупності правил, методів і підходів, які мають цілеспрямований вплив на менеджерів з метою забезпечення скоординованої інноваційної діяльності та узгодження інтересів наукового персоналу на підприємстві.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (dspace.wunu.edu.ua) ТОВ «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ФАРМАЦЕВТИЧНА ФАБРИКА»

2.1. Економіко-організаційна характеристика ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» було зареєстровано у 1998 році, у своєї діяльності підприємство керується Статутом та діючим законодавством України. Підприємство створено з метою здійснення підприємницької діяльності та отримання прибутку в інтересах (smida.gov.ua) власників.

Основним видом діяльності є виробничо-торгівельна діяльність у сфері оптової, роздрібної торгівлі щодо реалізації (www.mvk.if.ua) фармацевтичної продукції, комерційна, торгово-закупівельна та зовнішньоекономічна діяльність.

На сучасному етапі розвитку ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» займається наступними напрямками діяльності:

- виготовлення та реалізація продукції фармацевтичного виробництва;
- торгівля супутніми матеріалами;
- комплектація та продаж медичної техніки вітчизняного та закордонного виробництва;
- виробництво та реалізація медичної апаратури;
- переробка штучних органічних та інших матеріалів;
- забезпечення лікувальних закладів послугами ремонту та обслуговування медичної техніки.

Своє призначення підприємство формулює у важких економічних умовах. Успіх підприємства залежить від вміння керівництва ретельно аналізувати зовнішні та внутрішні фактори впливу, від того, чи здатна фірма зайняти стратегічно продуману позицію, що максимально правильно

визначає місце, час, товар (чи послуги) та ціну. Отже, прийняття рішень та вибір лінії поведінки підприємства визначається ринковими умовами.

Стосунки суб'єктів фармацевтичного ринку визначаються низкою особливостей. По-перше, надання фармацевтичної допомоги населенню потребує персональних контактів лікаря і фармацевта, з одного боку, та споживача - з другого. По-друге, кінцевий споживач медичних препаратів має значно менші можливості оцінити інформацію про властивості ліків порівняно з їх виробником, лікарями та фармацевтами внаслідок своєї некомпетентності. По-третє, пацієнт здебільшого не є незалежним у прийнятті рішення щодо придбання (застосування) препарату, на відміну від (dspace.wunu.edu.ua) інших ринків товарів та послуг. При виборі лікарського засобу та лікуванні він змушений покладатись на рекомендації лікаря і фармацевта, їх професійну кваліфікацію і моральність. По-четверте, відносини між виробником ліків, фармацевтом, лікарем та пацієнтом сповнені етичних проблем, в основі яких - суперечливі економічні інтереси. По-п'яте, маркетингові комунікації фірми-виробника лікарських засобів є об'єктом законодавчого та етичного регулювання.

Фармацевтичний ринок України, на відміну від економічно розвинених країн, (lib.pu.if.ua) формується за рахунок гострої потреби у життєво необхідних лікарських засобах, в основі якої - домінуючий економічний інтерес споживача - збереження життя і працездатності, і характеризується він низьким рівнем споживання (11 дол. США на 1 мешканця у рік), високою питомою вагою препаратів-генериків (70%), низьким рівнем бюджетного відшкодування вартості ліків населенню (19%).

Основні протиріччя в економічних інтересах суб'єктів фармацевтичного ринку України зумовлені розбіжностями моделей їх економічного розвитку: з одного боку - недержавні виробники та канали розподілу, з другого - обмежені у коштах споживачі (населення, заклади охорони здоров'я, уряд).

ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» самостійно визначає перспективу розвитку, планує та здійснює свою діяльність, виходячи з попиту на продукцію, що воно виробляє, роботи, послуги та необхідності забезпечення виробничого та соціального розвитку товариства.

Підприємство (ukrreferat.com) також самостійно встановлює форми, системи, та розміри оплати праці, а також інші види доходів працівників. Самостійно визначає фонд оплати праці без обмежень його зростання з боку державних органів. (ur.co.ua)

Організаційно - управлінська структура діяльності ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» відображена на рисунку 2.1.

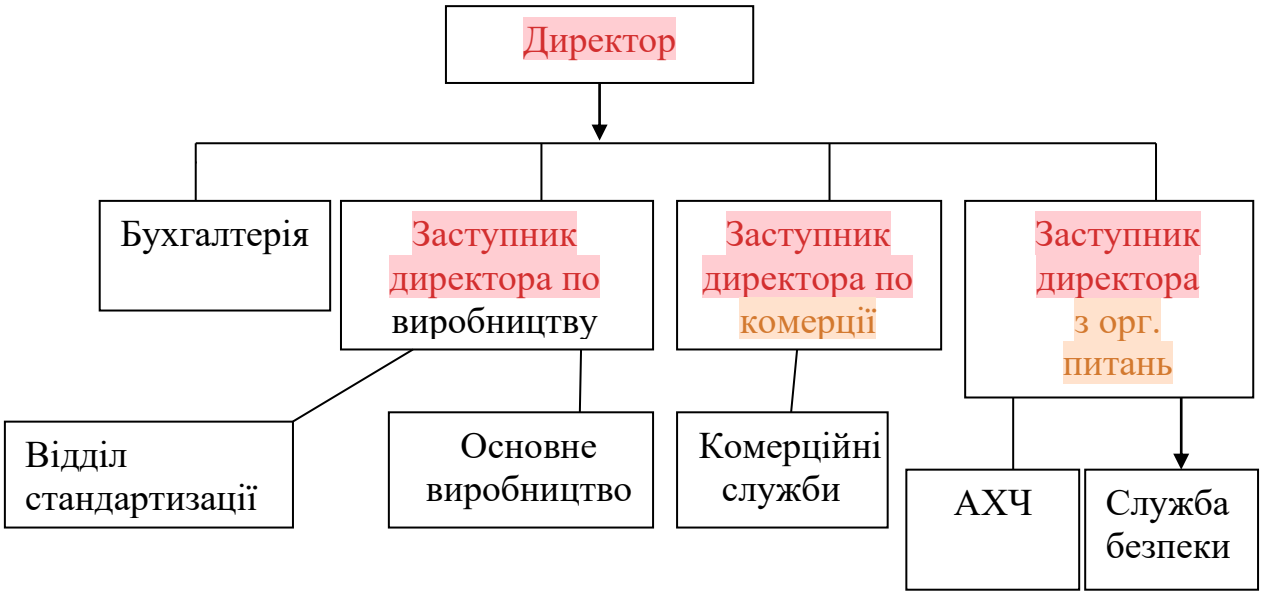

Рис. 2.1 Організаційна структура управління (ua-referat.com) ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»

На підприємстві застосовано лінійно-функціональний тип структури управління, при якій директору та його заступникам підпорядковані відповідні лінійні управлінські підрозділи, які в свою чергу здійснюють безпосереднє управління виробничими операціями на основному виробництві та структурних підрозділах допоміжного виробництва.

Одним з аспектів дослідження організаційної структури є визначення кількості рівнів управління. Функціональний взаємозв'язок між розмірами організації і числом ієрархічних рівнів залежить від значення показника "діапазон контролю", який вимірюється середнім числом осіб (операторів), які знаходяться в тривалому розпорядженні координатора.

Підприємство, що досліджується має чотири рівні управління. Характер організаційної структури за його рівнями визначається в першу чергу розміром підприємства за обсягом реалізації та чисельністю працюючих. В структуру ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» входять лінійні управлінські служби та виробничі одиниці, в склад яких входять окремі бригади.

Виробнича структура ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» надається на рисунку 2.2

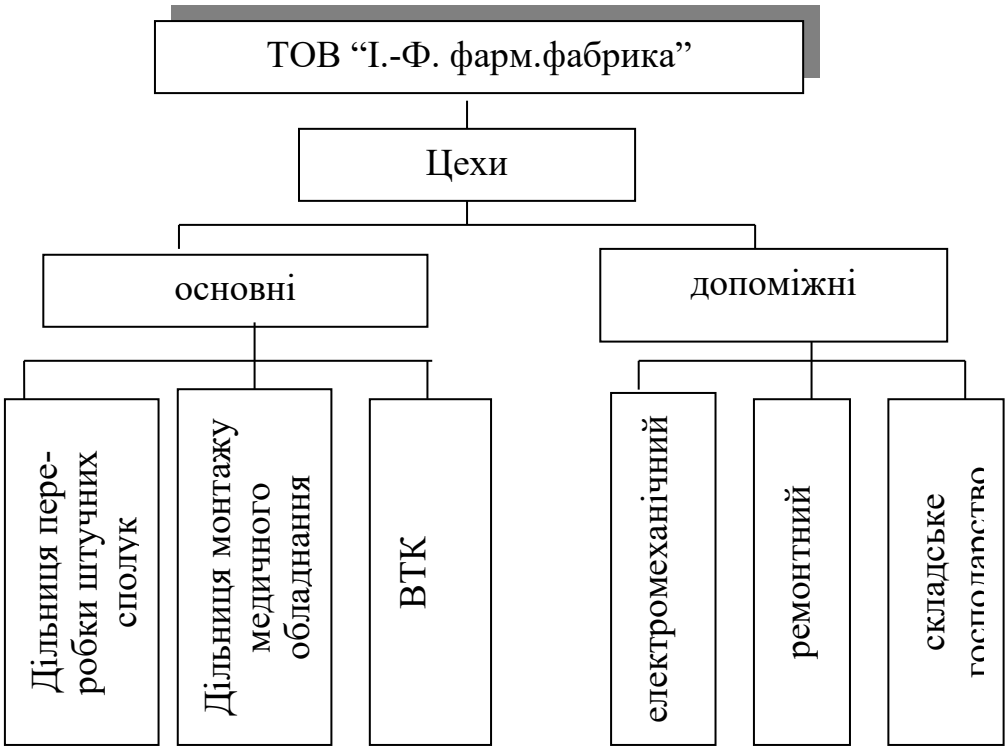

Рис. 2.2 Виробнича структура ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»

Виробнича ділянка ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» складається з трьох основних підрозділів:

- дільниця з переробки штучних сполук,

- дільниця монтажу та ремонту медичного обладнання,

-ВТК.

До допоміжних виробництв відносяться:

- електромеханічний цех;

- ремонтний цех;

- центральний склад.

Повноваження з управління збутом продукції підприємства покладено на регіонального менеджера, якому підпорядковуються територіальні менеджери:

- територіальний менеджер Київської області;

- територіальний менеджер Черкаської області;

- територіальний менеджер Волинського регіону (Луцьк, Ровно);

- територіальний менеджер Івано-Франківської області;

- територіальний менеджер Кіровоградської області;

- територіальний менеджер Львівської області;

- територіальний менеджер Житомирської області;

- територіальний менеджер Хмельницької області.

Проведене дослідження показало, що управлінські служби третього рівня включають наступні підрозділи:

- комерційна служба, функціями якої є матеріально-технічне постачання, стимулювання збуту, маркетингові дослідження;

- економічна служба, функціями якої є планування та контроль економічних показників діяльності;

- кадрова служба, яка займається управлінням персоналом;

- бухгалтерія, яка виконує облікову функцію;

- служба зовнішньоекономічної діяльності, яка виконує митні функції;

- організаційно-технічна служба;

- служба безпеки.

Ці управлінські служби підпорядковуються безпосередньо директору.

Оскільки організаційна структура є дуже складною, компанії мають сучасні системи управління, які гарантують, що проблеми в системі можуть бути швидко та ефективно виявлені, а також ефективно усунені без наслідків. Всі ключові менеджери в організаційній структурі мають великий досвід і тому розуміють, як діяти в разі виникнення інцидентів на підприємстві. Виходячи зі змісту і спрямованості організації виробництва, можна сформулювати ключові завдання:

- Вибір найбільш перспективних елементів виробничого процесу;

- Вибір найбільш перспективних елементів виробничого процесу та забезпечення їх повного і раціонального використання; - Вибір найбільш перспективних елементів виробничого процесу та забезпечення їх повного і раціонального використання; - Вибір найбільш перспективних елементів виробничого процесу та забезпечення їх повного і раціонального використання

- Економія робочої сили;

- підвищення якості продукції.

Визначальним фактором, що впливає на (lib.pu.if.ua) конкурентоспроможність, економічне зростання та ефективність виробництва, є наявність на підприємстві людських ресурсів, здатних кваліфіковано вирішувати виробничі завдання. Ефективне управління людськими ресурсами (8ref.com) вимагає інтегрованої HR-системи, яка дозволяє компаніям управляти співробітниками з моменту їх найму до завершення кар'єри.

Компанія розробила гнучку систему управління персоналом, орієнтовану на роботу компанії в ринкових умовах. Функціонування цієї системи, включаючи вирішення складних управлінських, трудових, фінансово-економічних, соціальних, виховних і багатьох інших питань в умовах ринкових відносин, було б неможливим без концепцій, що

визначають основні положення кадрової політики: інтеграція кадрової політики в стратегічний план компанії з урахуванням кадрових завдань всіх рівнів управління; підготовка кадрів та перепідготовки кадрів, впровадження нових методів і систем перепідготовки, здійснення узгодженої тарифної політики та оплати праці, економічного та освітнього розвитку.

Усі громадяни, які беруть участь у господарській діяльності підприємства шляхом виконання роботи на основі трудового договору, контракту, угоди та інших форм, що регулюють трудові відносини, складають трудовий колектив підприємства. Соціально-трудові права працівників гарантуються чинним законодавством, (dspace.wunu.edu.ua) працівники ТОВ "Івано-Франківська фармацевтична фабрика" охоплені соціальним страхуванням, медичним страхуванням та соціальним забезпеченням. Розмір заробітної плати, включаючи премії, залежить від кінцевих результатів роботи, виконання договірних зобов'язань і максимальним розміром не обмежується. ТОВ "Івано-Франківська фармацевтична фабрика" гарантує своїм працівникам мінімальну заробітну плату, передбачену законодавством України.

Основні фінансово-господарські показники зображені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Основні фінансово-господарські показники ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» за 2020-2022 рр.

Показники	Рік			Відхилення	
	2020	2021	2022	тис. грн.	%
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	90519	86141	166160	75641	183,56
Чистий доход (виручка) від реалізації (lib.pu.if.ua) продукції (товарів, робіт, послуг)	75432	71784	138465	63033	183,56
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	64285	53149	80401	16116	125,07
Чистий прибуток	17521	9744	34488	16967	196,83
Власний капітал, тис. грн.	282048	291792	309280	27232	109,65
Позичковий капітал, тис. грн.	546568	539310	513668	-32900	93,98
Необоротні активи, тис. грн.	166130	162592	159458	-6672	95,98
Оборотні активи, тис. грн.	662486	668510	663490	1004	100,15

Говорячи про доходи даного підприємства, (knowledge.allbest.ru) то тут необхідно зазначити, що не існує чіткої тенденції до зростання чи спаду. На даний момент можна говорити про позитивну динаміку (чистий доход у 2022 році становив 138465 тис. грн. проти 71784 тис. грн. у 2021 році), але світова фінансова криза відбилася на показниках 2021 року (чистий доход у 2020 році склав 75432 тис. грн., що на 3648 тис. грн. більше ніж у 2021). Однозначно позитивним є те, що підприємство на протязі всього періоду дослідження було прибутковим, не зважаючи на несприятливу ситуацію у 2020-2021 роках. Досліджуючи собівартість, необхідно зазначити її зростання у 2022 році, що пояснюється пожвавленням виробництва після спаду, пов'язаного з кризою (80401 тис. грн. у 2022 році проти 53149 тис. грн. у 2021 році).

Необхідно відмітити позитивну тенденцію до зниження позичкового та збільшення власного. Це говорить про підвищення фінансової незалежності та стабільності підприємства, оскільки воно стає менш залежним від кредиторів.

Необоротні активи мають негативну тенденцію до зменшення. За досліджуваний період негативне сальдо склало 6672 тис. грн. Навпаки, оборотні активи зросли на 1004 тис. грн. за 2020-2022 роки. Це пояснюється характером виробництва птахоферми.

2.2. Аналіз господарської діяльності підприємства

Для оцінки фінансового стану ТОВ "Івано-Франківський фармацевтичний завод" необхідно розрахувати показники основних груп: майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності. Інформаційною базою для розрахунку цих показників є основна фінансова звітність підприємства. Аналізуючи показники майнового стану підприємства (табл. 2.2), необхідно визначити коефіцієнт зносу основних засобів. (dspace.nuft.edu.ua) Він є низьким за весь досліджуваний період, але

має негативну тенденцію до зростання (14,1% у 2020 році, 16,2% у 2021 році та 18,1% у 2022 році). У цьому випадку (lib.pu.if.ua) показник свідчить про те, що підприємство використовує відносно нові основні засоби. Аналіз коефіцієнтів вибуття та оновлення показує, що коефіцієнт оновлення перевищує коефіцієнт вибуття протягом усього досліджуваного періоду, що свідчить про відносне зростання тенденції до впровадження нового обладнання у виробництво, а отже, слід відзначити позитивну ситуацію компанії в цьому аспекті аналізу майнового стану. Негативним фактором є зменшення коефіцієнта оновлення в динаміці на 0,017.

Таблиця 2.2

Аналіз показників майнового стану ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» за 2020-2022 роки

Показник	Рік			Відхилення, +, –
	2020	2021	2022	
Коефіцієнт вибуття	0,004	0,0001	0,0004	-0,004
Коефіцієнт оновлення	0,020	0,002	0,003	-0,017
Коефіцієнт зносу	0,142	0,162	0,181	0,039
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у вартості майна підприємства	0,188	0,183	0,181	-0,007

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у вартості майна підприємства має невисоке значення і прослідковується негативна тенденція до спаду. У 2020 році основні засоби в активах підприємства склали 18,8 %, а у 2022 році – 18,1 %. Це свідчить про те, що підприємство значну частину своїх активів пускає в оборот, зважаючи на свою діяльність у галузі птахівництва.

Наступним етапом аналізу фінансового стану є дослідження ліквідності та платоспроможності. Дані показники зображені у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Показники ліквідності та платоспроможності ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» за 2020-2022 рр.

Показники	Рік			Відхилення
	2020	2021	2022	

Коефіцієнт покриття загальний	1,95	1,98	2,13	0,18
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,84	1,84	1,95	0,11
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,89	0,89	0,96	0,07
Частка власних оборотних коштів у покритті запасів	8,68	6,97	6,16	-2,52

З табл. 2.3 видно, що підприємство має високий рівень платоспроможності по поточним зобов'язанням, який характеризує коефіцієнт покриття. Він має позитивну тенденцію до зростання. Коефіцієнт швидкої ліквідності також має достатньо велике значення, але це не є позитивним явищем. У 2020 і 2021 роках на одну гривню поточних зобов'язань припадало 1,84 гривні дебіторської заборгованості і грошових коштів. Говорячи про абсолютну ліквідність, то слід зазначити, що (lib.pu.if.ua) її показники набагато перевищують нормативи (0,2-0,25). Це свідчить про те, що підприємство неефективно використовує грошові кошти, тобто вони не знаходяться в обороті. Частка власних оборотних коштів у покритті запасів має значення, набагато вище від нормативного (>1). Це означає, що підприємство має надлишок коштів для покриття своїх запасів. Тенденція до зниження говорить, про правильність прийняття управлінських рішень, які полягають у більш ефективному використанні грошових коштів, що знаходяться у власному розпорядженні.

Показники фінансової стійкості досліджуваного підприємства можна розглянути у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Показники фінансової стійкості (5fan.ru) ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» за 2020-2022 рр.

Показники	Рік			Відхилення
	2020	2021	2022	
Коефіцієнт автономії	0,34	0,35	0,38	0,04
Коефіцієнт маневреності	1,14	1,13	1,13	-0,01
Коефіцієнт структури залученого капіталу	0,66	0,65	0,62	-0,04
Коефіцієнт фінансування	1,94	1,85	1,66	-0,28

Коефіцієнт автономії по всіх трьох роках має значення менше 0,5, що свідчить про недостатню незалежність підприємства, тобто діяльність його

забезпечена власними коштами на 34 %, 35 %, 38 % відповідно у 2020-2022 роках. Позитивним є те, що дані показники мають чітку тенденцію до зростання.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу (5fan.ru) підприємства має негативну тенденцію до зменшення, тобто зменшувалася частка власного капіталу яка використовувалася на потреби фінансування поточної діяльності (вкладення в оборотні активи при одночасному збільшенню частки позикового капіталу). Зміни відбулися у 2021 році, що супроводжувалося зменшенням показника на 0,01 пункт. У 2022 році ситуація залишилася без змін і значення залишилося на рівні 1,13.

Коефіцієнт структури залученого капіталу має високе значення (>0,5), що означає високу залежність підприємства від кредиторів. Позитивною є тенденція до зменшення даного показника на протязі всього досліджуваного періоду.

Коефіцієнти фінансування мають значення, що перевищують нормативне (1). Даний коефіцієнт показує, що на одну гривню власного капіталу у 2020 році припадає 1,94 гривні позичкових коштів, у 2021 році – 1,85 гривень, у 2022 році – 1,66 гривень.

Наступним у дослідженні був блок коефіцієнтів ділової активності. Дані показники представлені у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Показники ділової активності ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» за 2020-2022 рр.

Показники	Рік			Відхилення
	2020	2021	2022	
Коефіцієнт оборотності активів	0,12	0,09	0,17	0,04
Фондовіддача основних засобів	0,42	0,40	0,76	0,34
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	6,58	6,21	5,95	-0,63
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (www.StudFiles.ru)	0,37	0,22	0,46	0,09
Середній строк оборотності кредиторської заборгованості	54,68	57,98	60,49	5,82
Середній строк оборотності дебіторської заборгованості	972,10	1601,31	786,47	-185,63

Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,33	0,25	0,46	0,13

Протягом всього досліджуваного періоду коефіцієнт оборотності активів (www.StudFiles.ru) не мав тенденції до зростання чи спаду. У 2021 році через фінансову кризі підприємство втратило частину доходу, що і призвело до зменшення цього показника до 0,09 з 0,12. У 2022 році на 1 грн. активів припадало 0,17 грн. чистого доходу, що свідчить про пожвавлення кон'юнктури на ринку і збільшення попиту на продукцію. Основні фонди на підприємстві використовуються досить ефективно про що свідчить показник фондовіддачі. У 2022 році він становив 0,76, тобто з використання 1 гривні основних засобів було отримано 0,76 гривні чистого прибутку.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості має негативну тенденцію до зменшення швидкості обертання кредиторської заборгованості, про свідчить і середній строк оборотності кредиторської заборгованості, (journals.ontu.edu.ua) який збільшується протягом всього досліджуваного періоду. Це говорить про те, що підприємство (www.pstu.edu) не погашає вчасно свої зобов'язання і продовжує їх термін. У 2022 році кредиторська заборгованість робила повний свій оборот за 60,49 днів.

На відміну від кредиторської заборгованості, дебіторська не має чітко виражених тенденцій, але значення коефіцієнта оборотності досить малі. Це означає, що покупці продукції не мають змоги вчасно розраховуватися за товар. Позитивним є тенденція до зростання цього показника у 2022 році до 0,46 обертів за рік, що говорить про (www.pstu.edu) збільшення ділової активності клієнтів ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика». Повний оберт дебіторська заборгованість робить за 786,47 днів у 2022 році.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу (www.pstu.edu) за досліджуваний період зріс на 0,13 пунктів. Це зростання обумовлене саме зростанням чистого прибутку у 2022 році, порівняно з попередніми періодами. Якщо у 2020 році на 1 грн. власного капіталу припадало

(BiblioFond.ru) 0,33 грн. чистого доходу, то у 2022 році цей показник зріс до 0,46 грн.

Останнім етапом аналізу фінансового стану підприємства (BiblioFond.ru) є визначення показників рентабельності, які зображені в табл. 2.6.

Показник рентабельності активів знаходиться на низькому рівні, але має позитивне значення протягом всього досліджуваного періоду. Найбільше значення спостерігається у 2022 році, коли на 1 гривню активів припадає 0,04 гривні чистого прибутку.

Рентабельність капіталу мала зміни у бік зменшення у 2021 році за рахунок зменшення прибутку. У 2022 році ситуація стабілізувалася і відбулося підвищення рентабельності до 0,11, тобто не 1 гривня власного капіталу припадає 0,11 гривень чистого прибутку.

Таблиця 2.6

Показники рентабельності ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» за 2020-2022 рр.

Показники	Рік			Відхилення
	2020	2021	2022	
Рентабельність активів	0,03	0,01	0,04	0,01
Рентабельність капіталу	0,08	0,03	0,11	0,04
Рентабельність продукції	0,13	0,31	0,67	0,54
Рентабельність діяльності	0,23	0,14	0,25	0,02

На відміну від попередніх двох показників, рентабельність продукції має чітку тенденцію до зростання протягом 2020-2022 років. Відхилення становить 0,54 пункти, що є дуже високим результатом роботи підприємства. Продукція є прибутковою, як свідчить даний показник.

Рентабельність діяльності мала спад у 2021 році з 23 % до 14 %, що пов’язано із зменшенням виручки від реалізації. У 2022 році рентабельність діяльності зросла до 25 %, що характеризує діяльність підприємства з кращого боку.

Отже, коефіцієнтний метод оцінки фінансового стану дав нам характеристику по окремим сторонам діяльності підприємства. Як висновок

можна зазначити позитивні тенденції показників у 2022 році після кризового 2021. Проблемами є високі значення коефіцієнту абсолютної ліквідності та обороту дебіторської заборгованості.

Важливою умовою успішного розвитку ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» є ритмічність реалізації продукції. При нормальній роботі підприємство має відносно постійні показники обсягів реалізації в розрізі окремих днів, тижнів чи декад. Проаналізуємо динаміку обсягів реалізації продукції (www.pstu.edu) за останній рік за напрямками діяльності. Дані розрахунків надаються в табл. 2.7.

Темпи приросту обсягів реалізації продукції (www.pstu.edu) за місяцями вказують на значні коливання на протязі року. Розподіл загального обсягу реалізації за товарними групами наступний:

- фармацевтична продукція – 48,7%
- медичне обладнання – 36,6%
- інші – 14,7%

Таблиця 2.7

Динаміка обсягів реалізації товарів, 2022 р., тис. грн.

Міс.	Обсяг реалізації				Темп росту, %	Темп приросту, %
	Фармацевтичні препарати	Мед. обладнан-ня	Інші	Разом		
1	2	3	4	5	6	7
1	18,6	20,6	14,5	53,7	-	-
2	19,2	18,5	2,7	40,4	75,2	-24,8
3	21,3	19,4	-	40,7	100,7	+0,7
4	20,8	18,7	-	39,5	97,0	-3,0
5	21,6	16,2	-	37,8	95,7	-4,3
6	13,2	13,4	-	26,6	70,4	-29,6
7	9,9	8,6	-	18,5	69,5	-30,5
8	10,7	5,2	-	15,9	85,9	-14,1
9	19,4	0,3	-	19,7	123,9	+23,9
10	24,2	19,6	22,4	66,2	336,0	+236
1	2	3	4	5	6	7
11	26,4	13,2	16,2	55,8	84,3	-15,7
12	20,1	14,5	13,3	47,9	85,8	-14,2
Разом	225,4	168,2	69,1	462,7	-	-

Аналізуючи діяльність ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» можна зробити висновки, що підприємство постійно розвивається, засвоює нові ринки збуту, розширює діапазон продукції та послуг, що надаються. На сучасному етапі підприємство створило репутацію надійного партнера на ринку фармацевтичної продукції. Подальший розвиток ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» є неефективним без залучення капіталу із зовнішніх джерел. (www.pstu.edu)

2.3. Оцінка інноваційної активності, клімату та потенціалу підприємства

Наукова обґрунтованість цілей і засобів інноваційної діяльності ТОВ "Івано-Франківський фармацевтичний завод" досягається шляхом дотримання наукового підходу до управління. Управління розробкою та реалізацією інноваційних проектів здійснюється керівником проекту та науково-технічною радою (НТР), яка складається з провідних фахівців за тематикою проекту і несе відповідальність за вибір науково-технічних рішень, ступінь їх реалізації, повноту заходів, необхідних для досягнення цілей проекту. Відповідає за комплексність і повноту заходів, необхідних для досягнення цілей проекту, організовує конкурсний відбір виконавців та верифікацію отриманих результатів.

Оцінка впровадження інноваційних проектів у кількісному виразі надається в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Впровадження інновацій на ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»

Показники	2009	2018	2019	2020	2021	2022
Всього пропозицій в т. ч.:	13	10	19	27	15	12
Продуктові	0	0	0	2	0	2
Технологічні	13	9	19	25	13	9
Ремонтні	0	1	0	0	2	1
Впроваджено інновацій (технологічні)	8	6	12	16	12	8

Коефіцієнт впровадження, %	53	60	63	59	80	64
Темп оновлення, %	-	75	200	133	75	80

Як бачимо з табл. 2.8, за кожний рік кількість фактично впроваджених інновацій, є меншою порівняно з запропонованими. Так, у 2022 році було реалізовано лише 64% запланованих інноваційних проектів, що на 16 % менше за показник попереднього року. Темп оновлення продукції у 2019 році збільшився порівняно з попереднім удвічі, у 2020 році темп оновлення складав 33 %, в 2021 році коефіцієнт оновлення продукції зменшився порівняно з 2020 роком на 25%, у 2022 році спостерігається зменшення темпу оновлення на 20 % порівняно з 2021 роком.

Розподіл витрат на інновації за призначенням за три останні роки надаються в табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Розподіл інноваційних витрат на ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»

Показники	2020		2021		2022	
	Сума,т. грн.	ПВ, %	Сума,т. грн.	ПВ,%	Сума, т.грн.	ПВ,%
1. Дослідження і розробки	166,9	14,2	180,7	15,4	266,2	15,1
2. Патенти, ліцензійне використання продуктів	-	-	-	-	72,8	4,1
3.Придбання засобів виробництва	868,5	73,9	795,3	67,6	1074,5	61,0
4. Маркетинг, реклама	42,1	3,6	109,8	9,3	82,1	4,7
5. Інші	97,3	8,3	89,9	7,7	264,5	15,1
Всього:	1174,8	100	1175,7	100	1760,1	100

Аналіз розподілу інноваційних витрат за призначенням свідчить про досить стійку тенденцію: за останні три роки на інноваційні витрати в об′єкти виробничого призначення припадає приблизно 70% від загального обсягу інвестицій в основний капітал, і, відповідно, близько 30% припадає на об′єкти невиробничого призначення.

Відносно стабільною також є і технологічна структура інвестицій, де приблизно однакова частка (понад 40%) припадає на будівельні та монтажні роботи та обладнання.

Для оцінки ефективності інноваційної діяльностіТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» застосуємо матрицю стратегічних ресурсів. Виділимо такі ресурси:

- виробництво;
- маркетинг;
- наукові дослідження та розробки;
- управління.

Для оцінки стратегічного потенціалу застосуємо метод бальних оцінок за шкалою оцінок: від 1 до 10 по кожному пункту, ранжуючи оцінки за п’ятьма ступенями значущості наступним чином:

група 1 (успіх)	9,0-10,00 балів,
група 2 (стійка рівновага)	7,5- 8,99 балів,
група 3 (нестійка рівновага)	6,00-7,49 балів,
група 4 (криза)	4,00-5,99 балів.

Для визначення інноваційної реакції підприємства було проведено опитування керівників та спеціалістів головних підрозділів, а саме технічного, планово-економічного відділів, проект-менеджера. Загальна кількість опитаних складає 10 осіб.

Критерії оцінки, що були обрані наступні:

Оцінка експерта (від 1 до 10 балів) відносно:

- фактичного стану справ за елементом, що оцінюється;
- розвиток елемента, що оцінюється, за останні три роки;
- цілі керівництва за елементом, що оцінюється;
- ефективність дій керівництва по досягненню цілей;
- наявність недоліків (10 – немає взагалі, 1 - не бачу переваг).

Загальна оцінка кожного експерту за всіма критеріями та загальні суми балів надаються в табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Експертна оцінка інноваційно-інвестиційної стратегії ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»

Ресурси	Оцінки експертів										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Σ
Виробництво	7,6	7,0	6,4	7,2	7,1	7,8	6,9	8,0	7,6	7,4	73,0
НДДКР	6,2	7,4	6,8	5,1	5,6	6,9	8,0	7,5	7,0	6,5	67,0
Маркетинг	6,1	7,2	5,6	6,3	7,3	6,2	4,6	5,1	5,2	4,4	58,0
Управління	6,7	6,8	7,0	5,6	6,2	6,5	5,4	6,0	5,2	6,3	61,7
Загальна оцінка	26,6	28,4	25,8	24,2	26,2	27,4	24,9	26,6	25,0	24,6	259,7

За результатами табл. слід відмітити, що найвищу оцінку отримав елемент «виробництво», найнижчу – маркетинг.

Результати опитування за критеріями оцінки представлені в табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Оцінка інноваційної реакції на ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»

Ціль реакції		Оцінка
Виробництво	– темп оновлення асортименту продукції, що випускається; – забезпечення якості продукції Середня оцінка	- 7,3 7,3
Маркетинг	– прогнозування тенденцій в конкурентній боротьбі – перехід до випуску нової продукції – прогнозування тенденцій попиту – розширення ринку – аналіз прибутковості нової продукції Середня оцінка	8,2 7,6 5,4 6,0 6,2 6,7
Наукові дослідження та розробки	– розробка нової продукції – прогнозування тенденцій в галузі технології – проектування продукції, орієнтованої на прибуток Середня оцінка	5,8 6,2 5,4 5,8
Управління	– науково-технічний прогрес в управлінні – швидка реакція на підвищення рівня змін - винагорода за новаторство Середня оцінка	6,5 5,8 6,2 6,2
Загальна оцінка		6,5

Отже, експертна оцінка показала, що підприємство відноситься до третьої групи, яка характеризується як «нестійка рівновага», тобто

інноваційна реакція є низькою і це є однією з причин зниження ефективності роботи підприємства останнім часом.

На нашу думку, слід приймати до уваги той факт, що трактування отриманого результату надається за західною методикою, розрахованою на стабільно функціонуючу ринкову економіку.

В зв′язку з постійно зростаючими проблемами пов′язаними з виробництвом та реалізацією продукції, керівництво підприємства останнім часом почало приділяти увагу впровадженню інновацій як технологічних, так і продуктових.

Підсумовуючи оцінку інноваційної діяльності ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика», можна зробити висновки, що, незважаючи на зниження господарських показників за останній рік, діяльність підприємства в цілому можна назвати ефективною.

Аналіз діяльності ТОВ "Івано-Франківська фармацевтична фабрика", її специфіки та особливостей ринку, на якому вона працює, показує, що можливі кілька варіантів розвитку. Перший - розширення існуючого бізнесу, другий - диверсифікація діяльності, тобто розвиток неіснуючих напрямків бізнесу, і третій варіант - злиття з більшою компанією.

Для того, щоб прийняти оптимальне рішення, необхідно розглянути і порівняти кілька варіантів проектів розвитку. Оскільки компанія працює на фармацевтичному ринку вже досить давно, освоїла деталі своїх функцій, набула досвіду в освоєнні ринку збуту і має хорошу репутацію серед споживачів, найбільш ефективним варіантом буде розширення бізнесу ТОВ "Івано-Франківська фармацевтична фабрика". Диверсифікація діяльності ТОВ "Івано-Франківська фармацевтична фабрика" означає відкриття нових ринків збуту. Оскільки керівництво компанії з моменту її заснування обрало вузьку спеціалізацію, цей варіант не рекомендується, оскільки це потягне за собою значні витрати на освоєння нових ринків. Злиття з більшою компанією означатиме зміну власника, але не буде підтримане керівництвом. Зважаючи на вищезазначені факти, було обрано варіант розширення бізнесу.

РОЗДІЛ 3
ОЦІНКА ЗАПРОПОНОВАНОГО ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

3.1.Пропозиції підвищення інноваційної діяльності підприємства

За результатами оцінки ефективності інноваційної діяльності ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» можна сформулювати наступні цілі, завдання та стратегію інноваційного розвитку підприємства до 2026 року:

1. Забезпечення функціонування економіки ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» в режимі стабільного розвитку та створення конкурентоспроможного підприємства.

2. Забезпечення зростання вартості валової продукції та підприємства.

3. Забезпечення диверсифікації виробництва та збільшення темпів зростання обсягів виробництва.

4. Підвищення економічної ефективності діяльності Центрів прибутку, створення та розширення стратегічних зон господарювання, збільшення частки ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» на ринках та збільшення обсягів продажів.

5. Доведення обсягів виробництва та реалізації продукції до показника більш, ніж 15 млн. грн., що відповідає завантаженню виробничих потужностей на рівні 75 %.

6. Стимулювання високопродуктивної, творчої праці, інноваційної, інвестиційної діяльності та внутріфірмового підприємництва.

7. Підвищення реальних доходів та якості життя робітників ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика», в тому числі (www.pstu.edu) підвищення середньої заробітної плати.

8. Створення сучасних систем управління на основі інформаційних технологій та стандартів світового рівня.

9. Забезпечення нарощування інтелектуального потенціалу підприємства на основі (www.pstu.edu) біореінжинірінгу.

10. Забезпечення високого рівня комп′ютерізації всіх бізнес-процесів.

11. Забезпечення створення виключних можливостей, конкурентних переваг, технічного та інтелектуального потенціалу, майбутніх ресурсів, базової комплектації, корпоративної культури, загальної ефективності та високої результативності, високої репутації ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика».

12. Підвищення ділової активності, підприємницької поведінки та управлінського потенціалу.

13. Створення високого рівня правового забезпечення та економічної безпеки ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика».

Згідно з планом технічного розвитку ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» керівництво визначило можливість створити промислові потужності по виробництву внутрішньосудинних вітамінних розчинів. Але, вважаємо за більш доцільне засвоїти виробництво інсуліну, який в сучасних умовах користується високим попитом. До того ж, налагодження виробництва інсуліну відкриває підприємству додаткові можливості в отриманні державних дотацій, які можуть розглядатися як додаткове джерело інвестицій.

Для налагодження випуску підприємству потрібно придбати обладнання для випуску інсуліну вартістю 112 тис. грн. Обладнання відноситься до третьої групи основних фондів. Оскільки виробництво медичних препаратів потребує високого технічного рівня, приймаємо корисний термін використання обладнання шість років. Прогнозована ціна продажу обладнання після шести років експлуатації становитиме приблизно 6550 грн.

Показники виробництва нового виду продукції, що спрогнозовані на основі ретроспективної інформації про попередні види продукції, що реалізовувало ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» та

результати розрахунку чистих надходжень надаються в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Оцінка показників виробництва інсуліну

Рівень ціни, грн/од	Обсяг продажів, од/ міс.	Витрати, грн/од.	Валові надходження від реалізації, грн	Поточні витрати, Грн.	Чисті надходження, грн.
(1)	(2)	(3)	(4)=(1)х(2)	(5)=(2)х(3)	(6)=(4)-(5)
7,0	5000	5,0	35000	25000	10000
8,0	4500	5,0	36000	22500	13500
10,0	4000	5,0	40000	20000	20000
12,0	3200	5,0	38400	16000	22400
14,0	2000	5,0	28000	10000	18000

За результатами розрахунків, що надані в табл. 3.1 відмітимо, що оптимальне значення валових надходжень (ціна на рівні 10,0 грн.) не співпадає з оптимальним значенням за величиною чистих надходжень (ціна продажу на рівні 12,0 грн.).

Слід відмітити, що зміна фізичного та вартісного обсягу продажу неоднаково впливають на динаміку різних статей витрат. Існує поняття генератора витрат, під яким розуміють параметр господарської діяльності, який є причиною виникнення даної категорії витрат. Зміна величини генератора витрат призводить до пропорціональної зміни відповідної статті витрат.

Для прямих виробничих витрат генератором витрат є фізичний обсяг випуску. Для прямих комерційних витрат в якості генератора можуть виступати різні показники обсягу продажу в залежності від цільової спрямованості окремих статей комерційних витрат.

Перелік генераторів витрат для окремих статей поточних витрат ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика» надаються в табл. 3.2.

Для функціональних статей витрат, пов’язаних із забезпеченням процесу відвантаження готової продукції, генератором витрат звичайно є показник фізичного обсягу продажу та не залежить від відпускної ціни. Для тих статей комерційних витрат, які безпосередньо пов’язані із ринком збуту

продукції, генератором витрат є вартісний показник обсягу продажу., оскільки здійснення даних витрат спрямоване на збільшення ціни реалізації.

Таблиця 3.2

Показники генераторів витрат ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»

Статті поточних витрат	Генератори витрат
1.Прямі виробничі витрати	Фізичний обсяг випуску
2.Прямі комерційні витрати: -пакування, сортування, відвантаження - рекламні витрати, дизайн.	 Фізичний обсяг продукції Виручка від реалізації
3.Загальновиробничі витрати	Величина виробничих потужностей
4. Загальногосподарські витрати	Немає
5.Податки: -ПДВ; - податок на прибуток; - податок з власників трансп.засобів; - податок на землю.	 Виручка від реалізації, аморт., з/п, прибуток Площа земельного участку

Величина загальновиробничих витрат звичайно визначається існуючими виробничими потужностями, де в якості генератора витрат можна прийняти показник величини капітальних вкладень. Загальногосподарські витрати відносяться до умовно-постійних витрат, які не залежать від масштабів діяльності, для них показника генератора витрат не існує. Для податків у розрізі окремих їх видів показником генератора витрат є база оподаткування.

Розрахунок поточних витрат у розрізі окремих статей, що здійснюється на основі прогнозного звіту про прибутки та витрати підприємства.

Прямі виробничі витрати розраховуємо виходячи з наступних норм:

1. Витрати на сировину та матеріали – 2,5 грн. / од;

2. Витрати на оплату праці – 1,0 грн. /од;

3. енергетичні витрати –0,2 грн. /од.

Прямі комерційні витрати приймаємо виходячи з нормативів:

1. Реклама та дизайн – 2 % від валових надходжень

2. Пакування – 0,1 грн. / од.

Загальновиробничі витрати – складають 1 % від загальної суми

капітальних вкладень.

Загальногосподарські витрати є постійними та складають 2100 грн. на місяць.

Інші витрати приймаємо 1 % від валових надходжень.

Результати розрахунків при базовому рівні обсягу продажу 5000 од. на місяць надається в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Питомі витрати при різних обсягах продажу інсуліну (magistr.in.ua)

Параметри проекту	Варіант 1	Варіант 2	Варіант3	Варіант 4	Варіант 5
Генератори витрат					
1.Фізичний обсяг, од/міс	5000	4500	4000	3200	2000
2.Валові надходження, грн/міс	35000	36000	40000	38400	28000
3.Величина кап. вкладень, т.гр	300	300	200	200	100
4.Поточні витрати, грн/міс. (4.1)+(4.2)+(4.3)+(4.4)+(4.5)	25150	22280	20500	17404	11540
4.1.Прямі виробничі витрати	18500	15650	14800	11840	7400
4.1.1 Сировина та матеріали	12500	11250	10000	8000	5000
4.1.2 ФОП з нарахуваннями	5000	4500	4000	3200	2000
4.1.3 Пряма енергія	1000	900	800	640	400
4.2.Прямі комерційні витрати	1200	1170	1200	1080	760
4.2.1.Пакування й сортування	500	450	400	320	200
4.2.2.Реклама та дизайн	700	720	800	770	560
4.3.Загальновиробничі	3000	3000	2000	2000	1000
4.4.Загальногосподарські	2100	2100	2100	2100	2100
4.5.Інші витрати	350	360	400	384	280
Питомі витрати, грн. /од.	5,00	5,55	6,45	7,57	8,75

Показники табл. 3.3 свідчать, що при скороченні обсягу випуску питомі витрати на одиницю продукції збільшуються.

Збільшення питомих витрат обумовлюється наступними причинами:

- ефект економії від масштабів, який полягає у тому, що при стабільній величині умовно-постійних (загальногосподарських) витрат при збільшенні фізичного обсягу випуску величина загальногосподарських витрат на одиницю продукції зменшується, та навпаки;

- нелінійна залежність витрат, що визначаються вартісними

показниками, від динаміки фізичного обсягу продажу. Це відноситься до податків та частини комерційних витрат (реклама, дизайн).

Таким чином, попередня розрахункова табл. чистих фінансових надходжень (див. табл.3.3) з урахуванням величини питомих витрат при різних обсягах продажу істотно змінюється.

Розрахункові значення доходу при змінній величині питомих витрат надаються в табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Оцінка показників виробництва

Рі-вень ціни, грн./ од	Обсяг прода-жів, тис.од	Пит. витра-ти, грн/од.	Валові надх. від реаліз., тис.грн	Поточні вит-рати на міс., тис. грн.	Чисті надход-ження. тис грн/міс	Чисті надход. за 5 років тис грн	Сума капітало вклад. тис. грн.	Сума проект. доходу
(1)	(2)	(3)	(4)=(1)х (2)	(5)=(2)х (4)	(6)=(4)-(5)	(7)=60х (6)	(8)	(9)=(7)-(8)
7,0	5,0	5,00	35,00	25,00	10,00	600,0	300	300,0
8,0	4,5	5,55	36,00	24,96	11,04	662,4	300	362,4
10,0	4,0	6,45	40,00	25,81	14,19	851,4	200	651,4
12,0	3,2	7,57	38,40	24,22	14,18	850,8	200	650,8
14,0	2,0	8,75	28,00	17,49	10,51	630,6	100	530,6

Отже, за результатами табл. 3.4 можна зробити висновок, що (5fan.ru) оптимальний рівень ціни складає 10,0 грн., що за п’ять років реалізації проекту дозволяє отримати підприємницький доход у розмірі 651,4 тис. грн.

Крім того, удосконалення маркетингової діяльності дає можливість отримання не лише економічних вигід від впровадження запропонованих проектів, а й розвитку, створення сприятливих умов для розширеного відтворення, зростання інтелектуального потенціалу, створення корпоративної культури, спрямованої на стратегічний розвиток, переваги, що отримують споживачі, суспільна користь тощо. Соціальна ефективність маркетингових заходів полягає у перевагах споживачів, що вони отримують від заходів, спрямованих на впровадження маркетингових програм. Маркетингові технології у першу чергу мають бути орієнтовані на високі споживчі ефекти.

Перш ніж прийняти рішення про джерело інвестування, компанії повинні проаналізувати всі наявні альтернативні можливості придбання необхідних (magistr.in.ua) активів. Критерієм оцінки ефективності фінансування є порівняння сумарних потоків платежів при різних формах фінансування оновлення основних засобів.

Основою відтоку грошових коштів на придбання активів за рахунок довгострокових банківських кредитів є відсотки за користування кредитом та загальна сума кредиту, що підлягає поверненню на момент погашення. Однак, згідно зі статтею 5.5.1. Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств", до складу валових витрат підприємства включаються лише відсотки, а сума основного боргу не відображається у складі валових витрат, тобто не зменшує суму оподатковуваного прибутку.

Розрахунки за банківськими кредитами можуть здійснюватися різними способами. (magistr.in.ua) Розглянемо два найпоширеніші варіанти погашення кредитів:

1) Зменшення загального річного нарахування (ануїтет);

2) Фіксовані ануїтети.

У першому варіанті банківського кредиту зменшується сума річного ануїтету. Загальна сума банківського кредиту погашається рівними щорічними платежами протягом шести років. При фіксованій відсотковій ставці відсотки нараховуються на залишок заборгованості за кредитом, що призводить до менших щорічних відсоткових платежів і меншого залишку заборгованості за кредитом.

Результати розрахунків за цим варіантом фінансування надаються в табл. 3.5.

Однією з розповсюджених моделей фінансування, яку пропонують банки по кредитних розрахунках, є повернення кредитного боргу з незмінним (твердим) ануїтетом. При даній формі розрахунків сума погашення кредиту та виплати відсотків залишається постійною. Це досягається тим, що сума погашення кредиту збільшується на зекономлені

відсотки вже виплаченого капіталу.

Таблиця 3.5

Розрахунок банківських платежів при щорічному зменшенні ануїтету, грн.

Рік	Борг на початок року	Відсотковий платіж (23%)	Погашення кредиту	Ануїтет	Борг на кінець року
1	112000	25760	18667	44427	93333
2	93333	21467	18667	40134	74666
3	74666	17173	18667	35840	55999
4	55999	12880	18667	31547	37332
5	37332	8586	18667	27253	18667
(5fan.ru) 6	18667	4293	18667	22960	0
	-	90159	112000	203061	-

При укладанні кредитного договору банком розраховуються та встановлюються платежі по кредиту для позичальника, які складаються з виплати основного боргу та відсотків по кредиту.

Середній розмір платежів по кредиту по роках кредитного договору (розмір ануїтету) визначається через коефіцієнт окупності капіталу або через коефіцієнт ануїтетів та розраховується за формулою:

$$A = K [(1+i_б)^t \times i_б / (1+i_б)^t - 1], \quad (3.1)$$

де A – платіж по кредиту у t-му році (розмір ануїтетів);

K – загальна сума кредиту відповідно до кредитного договору,

K =112000 грн.;

$i_б$ –річна відсоткова ставка за користування кредитом, $i_б$ = 23% = 0,23;

t - строк користування кредитом, t = 6 років.

Розмір ануїтетів складає:

$A = 112000 \times [1,23^6 \times 0,23 / (1,23^6-1)] = 112000 \times 0,796/2,46 =$

$112000 \times 0,324 = 36288$ грн.

Розрахунки за даною схемою повернення кредиту надаються в табл. 3.6. Якщо порівнювати обидві схеми повертання кредиту, можна зробити висновок, що (5fan.ru) при другому варіанті загальна сума сплачених

відсотків є більшою, але її перевагою є визначена сума щорічних платежів. (magistr.in.ua)

Визначаємо амортизаційні відрахування по обладнанню та його залишкову вартість за шість років життєвого циклу проекту. Для розрахунку амортизаційних відрахувань застосовуємо податковий метод амортизації, за яким обладнання відноситься до третьої групи, річна норма амортизації – 15%, списання здійснюється від залишкової вартості.

Таблиця 3.6

Розрахунок банківських платежів при твердому ануїтеті, грн. (magistr.in.ua)

Рік	Борг на початок року	Процентний платіж (23%)	Погашення кредиту	Ануїтет	Борг на кінець року
1	112000	27760	10528	36288	101472
2	101472	23339	12949	36288	88523
3	88523	20360	15928	36288	72595
4	72595	16697	19591	36288	53004
5	53004	12191	24097	36288	28907
(5fan.ru)	28907	6649	28907	36288	0
6					
	-	106996	112000	217728	-

Визначені амортизаційні відрахування за кожний рік проекту та залишкова вартість на кінець кожного року надаються в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Амортизаційні відрахування та залишкова вартість обладнання по роках проекту, грн. (magistr.in.ua)

Показники	Життєвий цикл проекту					
	1 рік	2 рік	3 рік	4 рік	5 рік	6 рік
Річні амортизацій ні відрахування	16800	14280	12138	10317,3	8769,7	7454,3
Залишкова вартість обладнання	95200	80920	68782	58464,7	49695	42240,7

Величина післяподаткової вартості технічного обслуговування розраховується по формулі:

$$С_{то}^{н} = С_{то} - Р_{то} \quad (3.2)$$

де $С_{то}^{н}$ – вартість технічного обслуговування устаткування t – го розрахункового року з урахуванням суми податкового щита;

$С_{то}$ – річна вартість технічного обслуговування;

$Р_{то}$ – податковий щит у зв'язку з (5fan.ru) виконанням технічного обслуговування обладнання у поточному році, сума якого визначається за формулою:

$$Р_{то} = С_{то} \times Нп / 100, \quad (3.3)$$

де Нп – діюча ставка податку на прибуток підприємства, Нп = 30%.

Рто = 0,3 х 600 = 180 грн. $Сто^{н}$ = 600 – 180 = 420 грн.

Аналогічно визначаємо суми податкового щита для амортизаційних відрахувань. Ліквідаційну вартість за останній рік експлуатації обладнання приймаємо виходячи з ціни продажу обладнання 6550 грн. з відрахуванням 16,7% ПДВ та податку на прибуток 25%.

Рух витрат підприємства у зв'язку з (5fan.ru) купівлею та володінням обладнання визначається за формулою:

$$Дt = Сто – Рам – Слік \quad (3.4)$$

Розрахунок руху грошових витрат підприємства, пов'язаних з придбанням та володінням обладнання надаються в табл. 3.8.

Таблиця 3.8

Рух грошових коштів, (5fan.ru) пов'язаних з володінням майна, грн.

Показники	1 рік	2 рік	3 рік	4 рік	5 рік	6 рік
Післяподаткова вартість тех.обслуговування	420	420	420	420	420	420
Амортизаційний податковий щит	5040	4284	3641	3095	2631	2236
Ліквідаційна вартість обладнання						3821
Рух витрат	-4620	-3864	-3221	-2675	-2211	-5637

Відсотковий податковий щит визначається за формулою:

$$Вп = Пк \times Нп / 100 \quad (3.5)$$

Рух грошових витрат підприємства по обслуговуванню платежів по кредиту визначається за формулою:

$$Дк = Пк – Вп \quad (3.6)$$

Результати розрахунків руху грошових витрат підприємства по обслуговуванню кредиту надаються в табл. 3.9.

Рух чистих грошових потоків витрат підприємства у зв'язку з (5fan.ru) купівлею обладнання являє собою алгебраїчну суму руху грошового потоку по одержанню та обслуговуванню кредиту для купівлі обладнання (табл. 3.9) та витрат підприємства, пов'язаних з володінням обладнання (табл. 3.8).

Таблиця 3.9

Рух грошових витрат по обслуговуванню кредиту, грн.

Показники	1 рік	2 рік	3 рік	4 рік	5 рік	6 рік
Платежі по кредиту	36288	36288	36288	36288	36288	36288
Відсотковий податковий щит	14886	14886	14886	14886	14886	14886
Рух витрат	21402	21402	21402	21402	21402	21402

Рух чистих грошових потоків визначається за формулою:

$$Дч = Дк + Дт \quad (3.7)$$

Для урахування фактора часу розрахуємо коефіцієнт дисконтування, величина якого визначається за формулою:

$$Кдт = 1 / (1 + г)^t \quad (3.8)$$

де t – номер року розрахункового періоду (часовий лаг);

г – ставка дисконту, г = 9%.

Чиста приведена вартість купівлі обладнання за рахунок кредиту банку у поточному році життєвого циклу визначається за формулою:

$$Сч = Дч \times Кдт \quad (3.9)$$

Загальна чиста приведена вартість проекту купівлі обладнання визначається як сума чистих приведених потоків проекту купівлі обладнання.

Результати розрахунків чистої приведеної вартості проекту купівлі обладнання в кредит надаються в табл. 3.10.

Таблиця 3.10

Чиста приведена вартість проекту (studopedia.ru) купівлі обладнання

Показники	1 рік	2 рік	3 рік	4 рік	5 рік	6 рік
Рух чистих (studopedia.ru) грошо-вих потоків, грн.	16782	17538	18181	18727	19191	15765
Коефіцієнт дисконтування	0,92	0,84	0,77	0,71	0,65	0,60
Чиста приведена вартість, грн.	15439	14732	13999	13296	12474	9459

Загальна чиста приведена вартість (studopedia.ru) обладнання складає:

Сч = 15439 + 14732 + 13999 + 13296 + 12474 + 9459 = 79399 грн.

Отже. з урахуванням фактора часу чиста приведена вартість (studopedia.ru) придбання обладнання в кредит складає 79,4 тис. грн.

3.2. Оцінка ефективності впровадження інноваційного проекту

Для обґрунтування ефективності проекту використовується низка узагальнених показників, які визначають доцільність (недоцільність) фінансових вкладень. До них відносяться

- Чиста приведена вартість (studopedia.ru) (NPV);
- Період окупності проекту (PBP);;
- Показники прибутковості (PI);
- Внутрішня норма рентабельності (IRR) та інші.

Чиста теперішня вартість - це оцінка теперішньої вартості майбутніх грошових потоків; чиста теперішня вартість дорівнює теперішній вартості майбутніх грошових надходжень, (www.dgma.donetsk.ua) дисконтованих за відповідною відсотковою ставкою, за винятком теперішньої вартості інвестиційних витрат NPV використовується для оцінки різних інвестиційних пропозицій з використанням єдиного стандарту для порівняння, використовується для їх ранжування; до реалізації приймаються лише проекти з позитивним значенням NPV.

Період окупності (PBP) проекту - це час, необхідний для того, щоб доходи від виробничої діяльності покрили інвестиційні витрати. Період окупності традиційно вимірюється в роках.

Індекс прибутковості (PI) є одним з критеріїв оцінки інвестиційних проектів і визначається як розподіл поточної вартості, пов'язаної з реалізацією майбутніх грошових потоків, (elartu.tntu.edu.ua) у відсотках від поточної вартості початкових інвестицій.

Внутрішня норма рентабельності (IRR) - розраховується з урахуванням тривалості проекту та додаванням ставки дисконтування, за якої теперішня вартість майбутніх грошових потоків дорівнює початковим інвестиціям. (elartu.tntu.edu.ua)

Для того, щоб оцінити ефективність проекту, необхідно обґрунтувати розмір фіксованих витрат.

Постійні витрати, пов'язані з даним проектом, складаються з наступних елементів

1. витрати на оплату праці - забезпечення умов праці, заходи з охорони праці та техніки безпеки. (elartu.tntu.edu.ua) Визначаються на основі середньорічної ставки витрат на оплату праці в компанії, 200 грн. на людину.

2. витрати на утримання приміщення - освітлення, опалення, прибирання та поточний ремонт. Приймається на рівні 100 грн/кв.м на рік.

3. витрати на утримання та експлуатацію об'єкту (за виключенням амортизації) - запчастини та матеріали для технічного обслуговування та поточного ремонту. Припускає 5% від залишкової вартості обладнання.

4. частина адміністративних, збутових та інших операційних витрат компанії, пов'язаних з проектом (дільниці з виробництва будівельних розчинів). Припускається на основі критеріїв компанії.

5.Витрати на рекламу. Одним із основних засобів просування внутішньосудинних розчинів на ринок повинна стати реклама та участь у спеціалізованих виставках. Можливе використання таких каналів реклами, як реклама у друкованих джерелах та рекламні ролики на радіо.

Розрахунок грошових потоків від реалізації проекту без урахування фактора часу надається в табл. 3.11.

Ігнорування врахування впливу часу при оцінці економічної ефективності проекту може призвести до невірних, завищених результатів. Уникнути хибної оцінки можна порівнявши витрати по проекту з доходами, які приведені до їх поточної вартості на момент здійснення витрат, виходячи з рівня ризику, тобто доходи повинні бути продисконтовані.

Таблиця 3.11

Грошові потоки проекту без урахування фактора часу. (magistr.ua)

Показники	Роки реалізації проекту						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Обсяг виробництва, тис.л	200	1000	1280	1280	1280	1280	1000
Ціна, грн/тис.л	995	995	995	995	995	995	995
Доход від реалізації, тис.грн	199,0	995,0	1273,6	1273,6	1273,6	1273,6	995,0
Виробнича собівартість, грн/тис.л	633	633	633	633	633	633	633
Собівартість, тис.грн	126,6	633,0	810,2	810,2	810,2	810,2	633,0
Постійні витрати, тис.грн	81,5	85,5	89,8	94,3	98,9	103,9	109,1
Амортизація, тис.грн В т.ч. виробничої лінії	29,4 22,4	25,3 19,3	25,6 19,5	22,0 16,7	18,8 14,4	16,2 12,3	14,7 11,2
Чистий грошовий потік, тис.грн	20,3	301,8	399,2	391,1	382,3	375,7	267,6

Отже, необхідно застосувати метод дисконтування грошових потоків для більш точної оцінки даного проекту.

Основним показником, який необхідно визначити, є чистий дисконтований дохід (ЧДД).

$$ЧДД = \sum ЧП_t \times \frac{1}{К_{дt}} - \sum I_t \times \frac{1}{К_{дt}}, \qquad (3.10)$$

де $К_д$ – коефіцієнт дисконтування, який дорівнює $(1+n)^t$ (n– норма дисконту).

Дисконтування грошових потоків по проекту при нормі дисконту 20% (n = 20%, Кд = $(1,2)^t$) надається в табл. 3.12.

Таблиця 3.11

Дисконтовані грошові потоки за проектом

Показники	Грошові потоки за роками проекту, тис. грн. (core.ac.uk)							
	1	2	3 (bibl.com.ua)	4	5	6	7	8
Інвестиції, тис.грн	328							
Доходи, тис.грн		20,3	301,8	399,2	391,1	382,3	375,7	267,6
Коефіцієнт складного проценту	1	1,2	1,44	1,73	2,07	2,49	2,99	3,58
Коеф-т дисконтування	1	0,83	0,69	0,58	0,48	0,40	0,33	0,28
Дисконтований грошовий потік	-328	16,8	208,2	231,5	187,7	152,9	123,9	74,9

Чистий дисконтований доход по проекту складає:

ЧДД = (16,8+208,2+231,5+187,7+152,9+123,9+74,9) – 328 = 995,9 – 328 = 667,9 тис.грн

Інший важливий показник, який тісно пов'язаний з ЧДД є індекс доходності по проекту.

Індекс доходності:

$$ИД = \frac{\sum ЧП_t \times 1/К_{дt}}{\sum I_t \times 1/К_{дt}} \qquad (3.11)$$

Індекс доходності складає:

ІД = 995,9 / 328 = 3,04

Оскільки індекс доходності більше одиниці, то проект вважається ефективним.

Ще одним важливим показником є внутрішня норма доходності, тобто така норма дисконту при якій приведені витрати дорівнюють приведеним доходам. Отже, необхідно визначити максимальну величину ставки дисконту, при якій залишиться беззбитковим. При збільшенні норми дисконту зменшується ЧДД проекту (рис.3.1).

На рис.3.1 видно, що при нормі дисконту близько 57% чистий дисконтований доход по проекту дорівнює 0. В нашому випадку ВНД більше норми доходу, яку очікує підприємство. Тому інвестиції в даний проект виправдані.

Важливим показником для прийняття рішення, щодо прийняття

проекту є строк його окупності. Це мінімальний часовий інтервал, за межами якого інтегральний ефект стає і (dspace.wunu.edu.ua) в подальшому залишається додатнім.

Термін окупності проекту з урахуванням фактора часу визначається за формулою: (studopedia.ru)

$$T_{ок} = m + \frac{\sum I_t \times 1/K_{дt} - \sum_{m}^{} ЧП_t \times 1/K_{дt}}{ЧП^{m+1}} \qquad (3.13)$$

де m- кількість повних років окупності проекту.

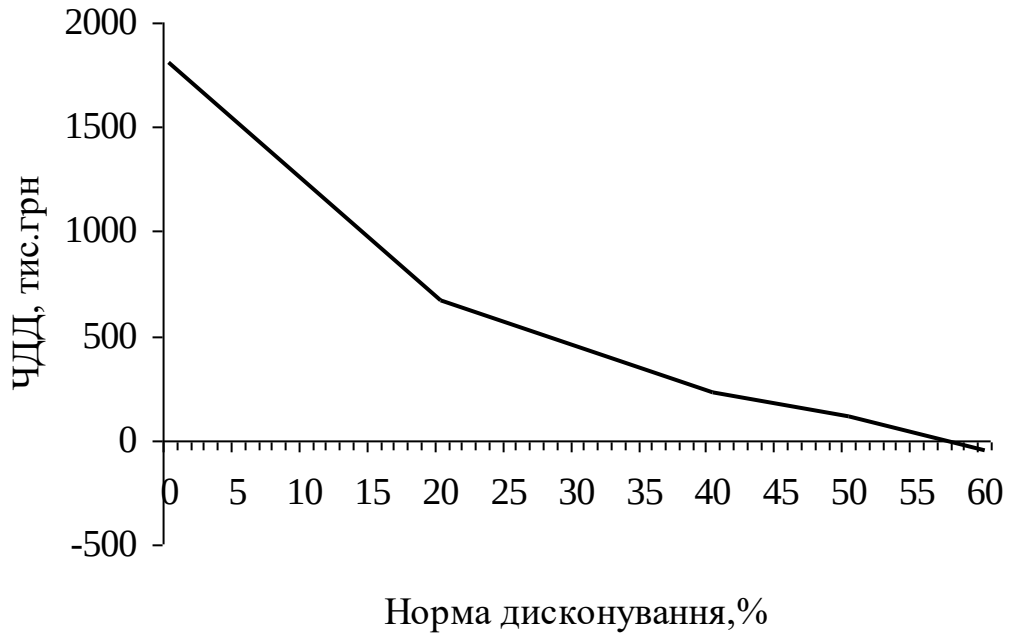

Рис. 3.1. Вплив норми дисконтування на ЧДД.

Розрахунок строку окупності проекту представлено в табл. 3.12.

Таблиця 3.12

Розрахунок терміну окупності проекту

Роки	n=20%		
	Кумулят. витрати, тис.грн	Кумулят. доходи, тис.грн	Період окупності, років
2024	-328	16,8	(456,5-328)/231,5 = 3,5роки
2025		225	
2026		456,5	
2027		644,2	
2028		797,1	

2029		921	
2030		995,9	

Важливим показником, який характеризує ступінь стійкості проекту, є точка беззбитковості. Вона характеризує обсяг реалізації, при якому доход співпадає з поточними витратами виробництва.

Аналіз беззбитковості потребує розподілу витрат на умовно-постійні та умовно-змінні.

До умовно-змінних ($С_{зм}$) відносяться витрати на сировину та матеріали, напівфабрикати, енергію, заробітну плату (приймаємо, що значення цих витрат відповідає виробничій собівартості); до умовно-постійних ($С_{пост}$) - витрати на утримання та експлуатацію обладнання, амортизацію, загальновиробничі, операційні тощо.

Точка беззбитковості:

$$T_{беззб} = \frac{C_{пост}}{Ц - C_{зм1}} \quad (3.14)$$

Точка беззбитковості складає:

Тб = 90000/ (995 – 633) = 249 тис.л

Таким чином, для удосконалення інноваційної діяльності в третьому розділі пропонується впровадження у виробництво нового продукту – інсуліну.

Перш ніж прийняти рішення про джерело інвестування, підприємство повинно проаналізувати всі наявні альтернативні можливості придбання необхідних активів. Критерієм оцінки ефективності варіантів фінансування є порівняння сумарних потоків платежів при різних формах фінансування оновлення основних фондів. (magistr.in.ua)

За результатами оцінки ефективності проекту інтегральний ефект складає 667,9 тис.грн., індекс доходності – 3,4, строк окупності – 3,5 років, внутрішня норма доходності – 57%. Таким чином, проект є ефективним та може бути прийнятим до реалізації в умовах даного підприємства. (magistr.in.ua)

ВИСНОВКИ

Методологічними особливостями управління інноваційними проектами в сенсі підготовки менеджера з управління (sources.pnpu.edu.ua) інноваційною діяльністю є розуміння майбутніми магістрами самої сутності як проектного менеджменту, так і особливостей інноваційної діяльності в пострадянських період в умовах формування нової парадигми управління та стратегії розвитку кожної з територіальних громад, що відходять від патерна. партисипативної демократії або демократії участі. Тобто вузи мають акцентуватись у підготовці магістрів не лише на професіоналах, які мають теорію та практику інноваційного менеджменту, а й на суспільно активній особистості, сама продукуватиме ці інноваційні ідеї та намагатиметься через креативну команду їх реалізувати. Для реалізації інноваційної політики держава також сприятиме формуванню сприятливого законодавчого інноваційного клімату (як відображення сприятливості зовнішніх факторів) та створювати належні правила для сприяння виникненню внутрішніх сприятливих факторів, одним із яких є високопрофесійний інноваційний менеджмент. Через систему національної освіти держава має всі інструменти для її формування в системі макро- та мікроекономічних зв'язків та в органах публічної влади регіонального та суспільного рівня.

Активна державна політика розроблена на основі інноваційної стратегії країни має приносити суттєві результати для соціально-економічного зростання країни. Не викликає сумнівів, що професійні рішення, які приймаються на рівні держави, мають прямий вплив на те, яким чином, і з яким рівнем ефективності (sources.pnpu.edu.ua) проходитиме розробка та впровадження інноваційних проектів у цілому по країні і зокрема на місцевому рівні.

За результатами аналізу інноваційної діяльності ТОВ "Івано-Франківський фармацевтичний завод" можна віднести до підприємств з активною інноваційною діяльністю. Конкурентними перевагами Івано-

Франківського фармацевтичного заводу є: досконала система оновлення широкої номенклатури та асортиментного портфелю продукції, висока якість та натуральний склад продукції, висока кваліфікація працівників, ефективний менеджмент, правильна організаційна структура, сучасна система контролю якості продукції, доступ до необхідного виробничого обладнання, висока соціальна захищеність працівників, споживча висока репутація підприємства. Дослідження показало, що завдяки раціональному управлінню інноваційною діяльністю Івано-Франківський фармацевтичний завод може підтримувати і розширювати якість та ефективність своєї діяльності, поступово збільшувати частку вітчизняних оригінальних лікарських засобів на фармацевтичному ринку України і робити їх доступними для широких верств населення. Завод також зміг збільшити свою частку на ринку вітчизняних оригінальних лікарських засобів та зробити їх доступними для широких верств населення.

З метою покращення інноваційної діяльності в розділі 3 пропонується впровадження нового продукту - інсуліну.

Перш ніж прийняти рішення про джерело інвестицій, слід проаналізувати всі альтернативні можливості придбання необхідних активів. Критерієм оцінки ефективності фінансування є порівняння сумарного потоку платежів при різних формах фінансування оновлення основних засобів.

Основою відтоку грошових коштів при придбанні активів за рахунок довгострокових банківських кредитів є відсотки за кредит та загальна сума кредиту, що підлягає поверненню на момент його погашення. Однак, відповідно до п. (nauka.nlu.edu.ua) 5.5.1. Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств", (kneu-cmp.at.ua) до складу валових витрат підприємства включаються лише відсотки, а сума основного боргу не відображається у складі валових витрат, тобто не зменшує суму оподатковуваного прибутку. (ir.kneu.edu.ua)

Банківські кредити можна погашати різними способами. У цьому документі розглядаються два найпоширеніші варіанти погашення кредитів:

3) Зменшення загальної суми нарахувань (ануїтет) на щорічній основі;

4) фіксовані ануїтети.

Порівнявши ці два способи погашення кредиту, можна зробити висновок, що другий варіант має перевагу постійних щорічних платежів, хоча загальна сума сплачених відсотків є вищою.

Для подальшого обґрунтування цього було обрано найменш витратний варіант, тобто зменшення загальної суми щорічних нарахувань. В результаті розрахунку варіантів довгострокового фінансування з урахуванням фактору часу було визначено чисту приведену вартість проекту, яка склала 79,4 тис. грн.

Одним із способів зниження інноваційного ризику є диверсифікація інноваційної діяльності, яка передбачає розосередження зусиль та інвестицій і реалізацію різних інноваційних проектів, безпосередньо не пов'язаних між собою. Якщо один інноваційний проект стає збитковим через непередбачувані обставини, інші проекти можуть (ni.biz.ua) бути успішними та прибутковими. Для зниження ризику прийняття помилкових рішень на основі лише теоретичних показників ефективності необхідні детальні маркетингові дослідження, причому не тільки для даного проекту, а й для конкурентів, які оцінюють конкурентоспроможність розробки, оскільки ці показники можуть змінюватися: інвестиційний потенціал замовника, структура фінансових ресурсів, рівень технологій ціна, рівень готовності до інновацій, що підлягають дослідженню.

За результатами оцінки ефективності проекту інтегральний ефект становить 667,9 тис. грн, індекс прибутковості - 3,4, термін окупності - 3,5 роки, внутрішня норма рентабельності - 57%. Отже, проект є ефективним і може бути реалізований в умовах даного підприємства.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII.

2. Адаменко М. В. Інноваційна активність та інноваційний потенціал персоналу підприємства: концептуальний підхід до управління / М. В. Адаменко // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. - 2020. - № 8. - С. 9-15. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2020_8_3.

3. Бабенко В. О. Теоретико-методичні питання оптимізації управління інноваційною діяльністю підприємств / В. О. Бабенко // Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. - 2019. - № 2. - С. 59-72. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecee_2019_2_10.

4. Гейдарова О. В. Управління інноваційною діяльністю промислового підприємства / О. В. Гейдарова, О. М. Мала // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2020. - № 4(1). - С. 66-69. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2020_4(1)__14.

5. Гречан П. Ю. Інноваційна активність у системі розвитку підприємства / П. Ю. Гречан // Підприємництво та інновації. - 2020. - Вип. 13. - С. 29-32. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pidinnov_2020_13_7.

6. Григорян О. О. Сукупність елементів управління інноваційною діяльністю / О. О. Григорян // Агроекологічний журнал. - 2022. - № 4. - С. 53-65. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrog_2022_4_8.

7. Дащенко Н. М. Інноваційна активність як детермінанта конкурентоспроможності промислового підприємства / Н. М. Дащенко // Економіка. Фінанси. Право. - 2020. - № 7. - С. 5-9. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2020_7_3.

8. Дорошкевич К. О. Стратегія і тактика інноваційного розвитку підприємств: сутність і взаємозв'язок понять // Бізнес Інформ. - 2020. - № 2.

9. Ємельянов О. Ю. Інноваційний розвиток підприємств: сутність, послідовність оцінювання та перешкоди на його шляху / О. Ю. Ємельянов. // Ефективна економіка. - 2020. - № 11. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_11_9.

10. Єпіфанова, І.Ю. Управління інноваційною діяльністю промислових підприємств: теоретико-методологічні аспекти фінансового забезпечення [Текст] : монографія / І. Ю. Єпіфанова ; Вінниц. нац. техн. ун-т. - Вінниця : ВНТУ, 2019. - 383 с.

11. Зайцева Л. О. Інноваційна активність компаній: оцінка тенденцій розвитку / Л. О. Зайцева // Економіка та держава. - 2020. - № 12. - С. 27-33. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2020_12_7.

12. Іванова В. В. Управління інноваційною діяльністю підприємства: оцінка ефективності процесу / В. В. Іванова // Вісник післядипломної освіти. Серія : Соціальні та поведінкові науки. - 2021. - Вип. 16. - С. 162-175. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vispdoso_2021_16_13.

13. Іванова Т. В. Інноваційний розвиток підприємств як засіб підвищення конкурентоспроможності Причорноморського регіону в умовах трансформації / Т. В. Іванова // Причорноморські економічні студії. - 2020. - Вип. 52(1). - С. 138-143. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2020_52(1)__24.

14. Інвестиційно-інноваційний розвиток підприємницької діяльності в Україні [Текст] : монографія / [В. Г. Федоренко та ін. ; за ред. В. Г. Федоренка] ; Європ. бізнес-асамблея [та ін.]. - Київ : ДКС ЦЕНТР, 2019. - 429 с.

15. Інвестиційно-інноваційний розвиток підприємницької діяльності в Україні : монографія / В. Г. Федоренко, П. М. Куліков, Г. М. Рижакова, Ю. Е. Тимофєєв, С. В. Федоренко, О. А. Тугай, С. В. Палиця, І. С. Івахненко, Л. О. Василенко, Д. А. Рижаков, О. М. Малихіна, Ю. Б. Пінчук, Ю. А. Чуприна, О. П. Омельяненко, М. С. Пясківська; ред.: В. Г. Федоренко; Європ. бізнес-асамблея, Східно-укр. акад. бізнесу, Київ. нац. ун-т буд-ва та архітектури, Ін-

т підготовки кадрів держ. служби зайнятості України, Екон. шк. акад. Укр. акад. наук В. Г. Федоренка. - Київ : ДКС ЦЕНТР, 2019. - 429 с.

16. Інноваційний менеджмент [Текст] : навч. посіб. / Горбовий А. Ю. [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Ліпич ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Вид. 2-е, випр. і допов. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. - 285 с.

17. Інноваційний менеджмент [Текст] : підручник / П. П. Микитюк [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. П. П. Микитюка ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : ТНЕУ : Економічна думка, 2019. - 517 с.

18. Інноваційний розвиток підприємств в парадигмі інтелектуалізації економіки [Текст] : монографія / [Н. В. Лохман та ін. ; під ред. Н. В. Лохман] ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. - Кременчук : Щербатих О. В., 2020. - 205 с.

19. Інноваційний розвиток підприємства: законодавчо-правове підґрунтя та наукова інтерпретація термінологічно-методологічного апарату [Текст] : словник-довідник / Пугач А. М. [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Н. І. Демчук. - Дніпро : Біла К. О. [вид.], 2019. - 363 с.

20. Ковтуненко К. В. Інноваційний розвиток бізнес-структур: сутність, тлумачення, теорії та підходи до визначення / К. В. Ковтуненко, А. О. Коцага // Бізнес Інформ. - 2020. - № 5. - С. 43-55. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2020_5_7.

21. Ложачевська О. М. Інноваційна активність підприємства: аналіз існуючих підходів і методів оцінки / О. М. Ложачевська, П. Ю. Гречан // Економіка та держава. - 2020. - № 8. - С. 53-55. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2020_8_11.

22. Майорова І. Вибір і управління інноваційною стратегією промислового підприємства / І. Майорова, Гарматюк Гарматюк, О. О. // Соціально-економічні проблеми і держава. - 2019. - Вип. 1. - С. 78-87. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sepid_2019_1_10.

23. Малій О. Г. Джерела фінансового забезпечення інноваційного розвитку // Актуал. проблеми інновац. економіки. - 2020. - № 4.

24. Маліновська О. Я. Інноваційний менеджмент як вимога сучасності / О. Я. Маліновська, Д. О. Корень // Молодий вчений. - 2019. - № 11(2). - С. 538-541. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_11(2)__52.

25. Менеджмент: Інноваційний аспект [Текст] : монографія / [Т. Ю. Чаркіна та ін.] ; за заг. ред. проф. Л. В. Марценюк ; Укр. держ. ун-т науки і технологій. - Дніпро : Журфонд, 2022. - 135 с.

26. Мурована Т. О. Інноваційний розвиток підприємств як основа їх стійкості в умовах нестабільного зовнішнього середовища / Т. О. Мурована // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. - 2022. - № 6. - С. 35-43. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2022_6_6.

27. Особливості управління інвестиційно-інноваційними проектами / В. П. Унинець-Ходаківська // Актуал. проблеми інновац. економіки. - 2021. - № 1. - С. 67-72.

28. Петренко, Л.А. Інноваційний розвиток підприємства: генезис теорії та сучасна практика управління [Текст] : монографія / Л. А. Петренко ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2020. - 328 с.

29. Пономарьова М. С. Вплив інвестування на інноваційний розвиток підприємства / М. С. Пономарьова, В. Є. Мещеряков // Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. - 2021. - № 1. - С. 339-348. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2021_1_25.

30. Семенова В. Г. Інноваційний розвиток підприємств в контексті диверсифікації діяльності / В. Г. Семенова // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2019. - № 2-3. - С. 219-226. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2019_2-3_22.

31. Соболєва Г. Г. Інноваційний розвиток компанії як фактор підвищення її конкурентоспроможності / Г. Г. Соболєва, Н. М. Матвєєва //

Причорноморські економічні студії. - 2019. - Вип. 44. - С. 58-61. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_44_13.

32. Созанський Л. Й. Інноваційний розвиток промисловості України: економіко-правові аспекти / Л. Й. Созанський // Економіка та право. - 2022. - № 1. - С. 109-119. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpr_2022_1_11.

33. Солоха Д. В. Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в системі бізнес-планування підприємств України / Д. В. Солоха, Н. Л. Сапельнікова, О. В. Бєлякова // Менеджер. - 2020. - № 2. - С. 127-139. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzhm_2020_2_13.

34. Старченко Г. В. Інноваційні процеси економіки та проектно-орієнтоване управління: їх взаємовплив // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. - 2019. - № 4.

35. Стецюк П. А. Ефективність управління інноваційною діяльністю підприємства / П. А. Стецюк, Т. О. Багликова // Економіка. Менеджмент. Бізнес. - 2020. - № 3. - С. 32-38. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecmebi_2020_3_8.

36. Троциковський, Т.С. Управління інноваційною діяльністю підприємства за умов інтеграційних процесів: теоіря, методологія, практика [Текст] : монографія / Троциковський Тадеуш Станіслав. - Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2020. - 335 с.

37. Управління інноваційною діяльністю: теорія і практика [Текст] : колект. монографія / [Я. Бітієв та ін. ; за заг. ред. О. Д. Витвицької] ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Аграр Медіа Груп, 2021. - 450 с.

38. Фоміченко І. П. Сучасні аспекти та методи управління інноваційною діяльністю на вітчизняних підприємствах / І. П. Фоміченко, В. П. Баштовий, Д. О. Кожурін, О. В. Пахомова // Економічний вісник Донбасу. - 2022. - № 1. - С. 103-109. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2022_1_14.

39. Шарко В. В. Принципи формування конкурентної стратегії інноваційного розвитку підприємства // Бізнес Інформ. - 2019. - № 9.

40. Шарко, В.В. Стратегічний інноваційний розвиток підприємств: маркетингові та логістичні механізми забезпечення [Текст] : монографія / Шарко В. В. ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Нижника. - Вінниця : Рогальська І. О. [вид.], 2020. - 455 с.

41. Шебаніна, О.В. Інноваційний розвиток аграрного сектора економіки: пріоритети забезпечення та регулювання [Текст] : монографія / О. В. Шебаніна, В. П. Рибачук ; Миколаїв. нац. аграр. ун-т. - Миколаїв : МНАУ, 2019. - 211 с.

42. Шиян Н.І. Інноваційний розвиток підприємства [Текст] : навч. посіб. / Н. І. Шиян ; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. - Харків : Друкарня Мадрид, 2019. - 234 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Баланс ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»» на 01.01.2021 рік

Актив	На початок періоду	На кінець періоду
I. Необоротні активи		
Нематеріальні активи	6	57
первісна вартість	8	60
накопичена амортизація	2	3
Незавершені капітальні інвестиції	10062	10171
Основні засоби	155954	155588
первісна вартість	178178	181305
знос	22224	25717
Інвестиційна нерухомість	0	0
Довгострокові біологічні активи	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	314	314
інші фінансові інвестиції	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	0	0
Відстрочені податкові активи	0	0
Інші необоротні активи	52	0
Усього за розділом I	**166388**	**166130**
II. Оборотні активи		
Запаси	1610	28963
Поточні біологічні активи	12500	8155
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	58420	23
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	0	0
з бюджетом	22340	12614
у тому числі з податку на прибуток		
Інша поточна дебіторська заборгованість	3391	310588
Поточні фінансові інвестиції	0	0
Гроші та їх еквіваленти	119320	302081
Витрати майбутніх періодів	0	0
Інші оборотні активи	631	62
Усього за розділом II	**218212**	**662486**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		
Баланс	**384600**	**828616**

Пасив	На початок періоду	На кінець періоду
I. Власний капітал		
Зареєстрований (пайовий) капітал	1616	91316
Капітал у дооцінках	43886	44116
Додатковий капітал		
Резервний капітал	404	1284
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	128691	145332
Неоплачений капітал		
Вилучений капітал		
Усього за розділом I	**174597**	**282048**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення		
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0
Довгострокові кредити банків	95982	6051
Інші довгострокові зобов'язання	0	198977
Довгострокові забезпечення	0	0
Цільове фінансування	1418	1418
Усього за розділом II	**97400**	**206446**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення		
Короткострокові кредити банків	5239	37220
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями		
товари, роботи, послуги	9040	606
розрахунками з бюджетом	7363	1172
у тому числі з податку на прибуток		
розрахунками зі страхування	587	208
розрахунками з оплати праці	246	305
Поточні забезпечення		
Доходи майбутніх періодів	0	0
Інші поточні зобов'язання	90128	300611
Усього за розділом III	**112603**	**340122**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		
Баланс	**384600**	**828616**

ДОДАТОК Б

Звіт Про фінансові результати ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»» за 2020 р.

Стаття	За звітний період	За попередній період
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	75432	94337
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	64285	61670
Валовий: прибуток	11147	32667
збиток		
Інші операційні доходи	228	4597
Адміністративні витрати	1581	1353
Витрати на збут	737	1175
Інші операційні витрати	1108	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	7949	34736
збиток		
Дохід від участі в капіталі		
Інші фінансові доходи	17098	30947
Інші доходи	371	6596
Фінансові витрати	7221	22139
Втрати від участі в капіталі		
Інші витрати	676	417
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	17521	49723
збиток		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		
Чистий фінансовий результат: прибуток	17521	49723
збиток		

ДОДАТОК В

Баланс ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»» На 01.01. 2022 рік

Актив	На початок періоду	На кінець періоду
I. Необоротні активи		
Нематеріальні активи	57	48
первісна вартість	60	60
накопичена амортизація	3	12
Незавершені капітальні інвестиції	10171	10047
Основні засоби	155588	152183
первісна вартість	181305	181603
знос	25717	29420
Інвестиційна нерухомість	0	0
Довгострокові біологічні активи	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	314	314
інші фінансові інвестиції	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	0	0
Відстрочені податкові активи	0	0
Інші необоротні активи	0	0
Усього за розділом I	**166130**	**162592**
II. Оборотні активи		
Запаси	28963	20232
Поточні біологічні активи	8155	27138
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	23	3332
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	0	0
з бюджетом	12614	8533
у тому числі з податку на прибуток		
Інша поточна дебіторська заборгованість	310588	286726
Поточні фінансові інвестиції	0	0
Гроші та їх еквіваленти	302081	412
Витрати майбутніх періодів	0	0
Інші оборотні активи	62	5439
Усього за розділом II	**662486**	**351732**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		
Баланс	**828616**	**514324**

Пасив	На початок періоду	На кінець періоду
I. Власний капітал		
Зареєстрований (пайовий) капітал	91316	91316
Капітал у дооцінках	44116	44116
Додатковий капітал		
Резервний капітал	1284	1284
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	145332	138076
Неоплачений капітал		
Вилучений капітал		
Усього за розділом I	**282048**	**274792**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення		
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0
Довгострокові кредити банків	6051	0
Інші довгострокові зобов'язання	198977	199000
Довгострокові забезпечення	0	0
Цільове фінансування	1418	1418
Усього за розділом II	**206446**	**200418**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення		
Короткострокові кредити банків	37220	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями		
товари, роботи, послуги	606	13273
розрахунками з бюджетом	1172	157
у тому числі з податку на прибуток		
розрахунками зі страхування	208	804
розрахунками з оплати праці	305	596
Поточні забезпечення		
Доходи майбутніх періодів	0	5
Інші поточні зобов'язання	300611	24279
Усього за розділом III	**340122**	**39114**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		
Баланс	**828616**	**514324**

ДОДАТОК Д

Звіт Про фінансові результати ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»» за 2021р.

Стаття	За звітний період	За попередній період
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	71784	75432
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	53149	64285
Валовий: прибуток	18635	11147
збиток		
Інші операційні доходи	13136	228
Адміністративні витрати	1056	1581
Витрати на збут	653	737
Інші операційні витрати	8591	1108
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	21471	7949
збиток		
Дохід від участі в капіталі		
Інші фінансові доходи	17088	17098
Інші доходи	7	371
Фінансові витрати	28819	7221
Втрати від участі в капіталі		
Інші витрати	3	676
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	9744	17521
збиток		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		
Чистий фінансовий результат: прибуток	9744	17521
збиток		

ДОДАТОК Ж

Баланс ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»» На 01.01. 2023р.

Актив	На початок періоду	На кінець періоду
I. Необоротні активи		
Нематеріальні активи	48	38
первісна вартість	60	60
накопичена амортизація	12	22
Незавершені капітальні інвестиції	10047	10046
Основні засоби	152183	149061
первісна вартість	181603	182011
знос	29420	32950
Інвестиційна нерухомість	0	0
Довгострокові біологічні активи	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	314	313
інші фінансові інвестиції	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	0	0
Відстрочені податкові активи	0	0
Інші необоротні активи	0	
Усього за розділом I	**162592**	**159458**
II. Оборотні активи		
Запаси	20232	28058
Поточні біологічні активи	27138	28771
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	3332	4586
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	0	0
з бюджетом	8533	8352
у тому числі з податку на прибуток		
Інша поточна дебіторська заборгованість	286726	293465
Поточні фінансові інвестиції	0	0
Гроші та їх еквіваленти	412	187
Витрати майбутніх періодів	0	0
Інші оборотні активи	5439	71
Усього за розділом II	**351732**	**363490**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		
Баланс	**514324**	**522948**

Пасив	На початок періоду	На кінець періоду
I. Власний капітал		
Зареєстрований (пайовий) капітал	91316	91316
Капітал у дооцінках	44116	44116
Додатковий капітал		
Резервний капітал	1284	1284
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	138076	172564
Неоплачений капітал		
Вилучений капітал		
Усього за розділом I	**274792**	**309280**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення		
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0
Довгострокові кредити банків	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	199000	199000
Довгострокові забезпечення	0	0
Цільове фінансування	1418	1418
Усього за розділом II	**200418**	**200418**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення		
Короткострокові кредити банків	0	71
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями		
товари, роботи, послуги	13273	10734
розрахунками з бюджетом	157	173
у тому числі з податку на прибуток		
розрахунками зі страхування	804	461
розрахунками з оплати праці	596	823
Поточні забезпечення		
Доходи майбутніх періодів	5	0
Інші поточні зобов'язання	24279	988
Усього за розділом III	**39114**	**13250**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		
Баланс	**514324**	**522948**

ДОДАТОК И

Звіт Про фінансові результати ТОВ «Івано-Франківська фармацевтична фабрика»» за 2022р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	За звітний період	За попередній період
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	138465	71784
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	80401	53149
Валовий: прибуток	58064	18635
збиток		
Інші операційні доходи	117	13136
Адміністративні витрати	1131	1056
Витрати на збут	1318	653
Інші операційні витрати	1689	8591
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	54043	21471
збиток		
Дохід від участі в капіталі		
Інші фінансові доходи	6963	17088
Інші доходи	12818	7
Фінансові витрати	32407	28819
Втрати від участі в капіталі		
Інші витрати	6929	3
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	34488	9744
збиток		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		
Чистий фінансовий результат: прибуток	34488	9744
збиток		